

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falv” Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körut 5. sz.
Telefon: Automata 403—09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 48. szám.

Vasárnap, december 1.

Weis István dr., a Faluszövetség ügyvezető-igazgatójának nyilatkozata.

Múlt heti számunkban jelentettük, hogy a „Falv” Országos Földművelésszövetség ügyvezető igazgatói székét Weis István miniszteri tanácsos foglalta el. Munkatársunk felkereste Weis István miniszteri tanácsost és kérdést intézett hozzá munkatervére, továbbá a Szövetség kifejlesztésére vonatkozólag. Az új ügyvezető igazgató a következő nagy-érdekű nyilatkozatot tette:

— Elsősorban ki kell jelentenem, hogy ideiglenes

megbízatással vállaltam az ügyvezető igazgatói tennivalók ellátását. A végleges megoldás akkor fog bekövetkezni, amikor egy a Szövetség vezetősége, mint én látjuk azt, hogy valóban komoly munkalehetőségek állanak rendelkezésünkre. Egyelőre az a fontos, hogy a Szövetség ügyvitelét, ügymenetét rendbehozzuk; biztosítsuk azt, hogy a Szövetséghez forduló tagok ügyeiben gyorsan és pontosan eljárjunk, hogy mindenki a lehető legrövidebb idő

Hősi emlékmű-leleplezés és leventezászló-szentelés Gyékényesen.

Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor Szabó Sándor országgyűlési képviselő beszédet mond.

alatt választ kapjon, végül, hogy a fiókszövetségekkel az itt-ott megszakadt összeköttetést helyreállítsuk.

— Programomat nem adok és nem adhatok. Programunkat megállapították annak idején a Faluszövetség alapítói: boldog emlékezetű *Rubinek Gyula* és a magyar földművesnép soha el nem halványuló fényű vezére: *Nagyatádi Szabó István*. Ebben a programmba, a magyar falu népének műveltségi, erkölcsi és anyagi emelésébe kell beilleszteni valamennyiünknek, akik ennek a gondolatnak szerény munkásai vagyunk. Munkatervként tehát csak magát a munkát jelölhetem meg.

— Kétségtelen azonban, hogy ezt a munkát, a mostani közéleti viszonyok közepette, fokozott erőfeszítéssel és lelkiismeretességgel kell kifejezni. Törekedni kell elsősorban arra, hogy a Faluszövetség a falunak mindazokkal a kérdéseivel foglalkozzék, amelyekkel eddig senkisémmel törődött, vagy amelyeket elhanyagoltak, törekedni kell arra is, hogy megegyezésre jusson a többi hivatalos és szabad, rokonszociális szervezettel arra vonatkozólag, hogy főleg az erőpazarlással külön ne dolgozzanak, hanem elhatárolják egymás között a működési területet. Ez részben máris sikerült.

— Bármennyire homloktérben állnak is ma, a mezőgazdasági válság korában és a magyar állam, valamint a társadalom közzgazdasági megpróbáltatásának idejében a gazdasági kérdések, a Faluszövetség egyelőre mai összeállításában és szervezetével a gazdasági, anyagi vonatkozású, különösen termelési kérdésekkel kevésbé foglalkozhat. Erre csak akkor kerülhet sor, amikor az agrártársadalmi szervek bizonyos foku átszervezésével a Szövetség esetleg megkapja ezeknek a kérdéseknek megoldásához szükséges szellemi és anyagi eszközöket. Addig a Faluszövetség központja és vidéki szervezetei csak arra szorítkozhatnak, hogy az érdeklődést ébren tartásuk a nagy gazdasági kérdések iránt és a gazdasági szervezkedést, mint önzetlen uttörők elősegítsék.

— A Faluszövetség, alapítóinak elgondolása szerint, elsősorban arra szolgál, hogy a falu népének — hivatási és osztálytagosulás nélküli — öntudatát emelje, őket érdekeik felismerésére nevelje és megszüntesse azt az óriási különbséget, amely műveltség, kényelem, tisztaság, az élet kellemes felhasználása tekintetében város és falu között a falu rovására beállt. Éppen ezért, nézetem szerint, a Faluszövetségnek mindent meg kell tennie arra vonatkozólag, hogy a falun való tartózkodást, ha nem is kellemsé, de legalább tűrhetővé tegye és a hagyományok kiemelésével a falu lakosságát életmódban, műveltségben, érdeklődési körében a városi lakossághoz közelebb hozza. A Faluszövetség ezen a téren eddig is szép munkát fejtett ki, de most még inkább előtérbe kell helyezni az ének- és zenekarok, magyar népdal-kultusz, klasszikus zene ismeretése, műkedvelői előadások, jó és olcsó sajtótermékekkel való ellátás, tömegsport kérdéseit. Sokan mosolyognak, mikor erről van szó. Pedig a felületes szemlélő is beláthatja, hogy milyen óriási fegyelmező hatása van például egy énekkarnak, vagy testedző egyesületnek és milyen fontos az, hogy ott milyen szellemű dalokat énekelnek, vagy milyen szellemű oktatásban részesülnek. Emellett a Faluszövetségnek terjesztenie kell a csinos házberendezés, egészséges építkezés, jó és célszerű élelmézés megvalósítható eszméit.

— Ma, sajnos, az a helyzet, hogy a falu népének táplálkozása olykor túlságosan bőséges, többnyire azonban szűkös; nem termelik azt, ami egészséges és nem jól készíthető el az asszonyok az ételt. Nem jól használják fel a női munkaerőt, nincs a háztartásokban megfelelő beosztás. A falvakat minden tervszerűség nélkül építik: elég példa erre a házhelyesek ügyének legtöbb faluban észlelhető megoldása. Járda, világítás alig van. Mindezek részben pénzbe kerülnek, nagyrészt azonban olyan dolgok, amelyek jóakarattal pénz nélkül is megvalósíthatók. Sok reményt fűzök ebben a tekintetben, nemrég megalakult női osztályunk működéséhez.

— A Faluszövetségnek továbbá erőteljesen kell foglalkoznia a mezőgazdasági munkás-kérdéssel. A Faluszövetség nemcsak a gazdák egyesülése, hanem a falu minden lakosáé, tehát a háromnegyedmillió mezőgazdasági munkásé is. Törekednünk kell megszervezni helyi szövetségeink kebelében a munkásköröket; a mezőgazdasági munkások számára kölcsönös önségély alapján gondoskodnunk kell orvosi és gyógyszerellátásról, támogatásukra kell lennünk a közös szerződések megkötésénél. Törekednünk kell arra, hogy a mezőgazdasági bérvetelések körüli vitákban szövetségünk, mint választott bíró, kiegyenlíthesse az ellentéteket és a méltányosság határain belül, a termelés érdekeit is szem előtt tartva, a gyengébb szerződők mellett álljon. A mezőgazdasági munkások szervezkedését egy sem lehet megakadályozni: Magyarország nem lehet többé ebben a tekintetben sziget. Ezt mindenkinek meg kell értenie.

— Éppen a mezőgazdasági munkás-kérdés adja meg a szervezkedés irányát. Első sorban ott kell új fiókszövetségeket szerveznünk, ahol tömegesen élnek mezőgazdasági munkások. E mellett figyelemmel kell lennünk arra is, hogy hol létesültek népházak. A földművelésügyi kormányzat támogatásával épített népházak mindegyike központja a falu közéletének, művelődésének, jele annak az érdeklődésnek, amelyet az illető község népe a haladás eszméi iránt mutat. Ezt az érdeklődést Szövetségünknek méltányolnia kell és működését erre kell alapítania.

— A Szövetség nem ismer osztály- vagy élethivatásbeli különbséget, de nem ismer nyelvbéli különbséget sem. Nem magyar ajkú testvéreink előtt is nyitva áll: számos kitünően működő fiókszövetségünk nem magyar ajkú községben található. Ezt a jelleget tovább kell fejlesztenünk. Szövetségünk kiválóan alkalmas annak bebizonyítására, hogy úgy a Csonkaország területén, mint Nagy-Magyarországban a különböző ajkú, de egyaránt hazafiasan gondolkodó emberek megérthetik egymást és vállalt munkával segíthetik elő a haza boldogulását.

Kérés a „Vasárnap“ hűsége olvasóihoz!

A Vasárnap minden sorát, minden betűjét a falu népe iránti szeretet iratja, mert a balsorsban helyt állni, együttmaradni: ez az igazi felebaráti szeretet. A régi közmondás is azt tartja, amíg jól megy sorod, igen sok barátod van, de ha egyszer beborul feletted, akkor magad maradsz. Mi réá cáfolunk erre a latin közmondásra, mert a föld népének bajaiban, szenvedéseiben is ott állunk az oldala mellett.

A Vasárnap olvasótáborra jól tudja azt, hogy sok fájó, jogos panaszt olvastunk, sok elsírt könnyet letöröltünk, sok bánattól telt, elkeseredett szívet megvizsgáltunk, a falusi szegénység nagy nyomorát enyhítettük, de egyuttal erős, harcoss lélekkel küzdünk a mezőgazdasági munkások fehérebb s nagyobb kenyéréért is.

Ebben a nagy falumentési munkában mindig hű tolmácsai vagyunk a vidéknek s bátran odakiáltjuk az ország fülébe is, hogy a falvakon segíteni kell, még pedig gyorsan, mert emberfeletti terheik csakhamar lerokad.

A Vasárnap olyan, mint a jóbarát, aki embertársainak örömeiben, bánatában, nagy küzdelmében együtt érez vele. Mert mi azt tanítjuk: a megosztott bánat csak félbánat, épp azért mindig ott vagyunk, ahol a legnagyobb a szükség. A falu népének keserve, szegénysége, ruhátlan-sága, pénztelensége, gondjai százszorosan verődnek vissza a Vasárnap lapjairól, mert vér a mi vérünk, test a mi testünk.

A Vasárnap állja is a harcot a falu népéért. De az eredmények annál nagyobbak lesznek, minél többen vagyunk egy akaraton, egy gondolaton.

Épp azért, a mostani őszi időkben, a Vasárnap jön egy kérelem. Ennyi a kérésünk: lapunk minden előfizetője, olvasója, jóbarátja szerezzen csak egy új hivat, egy

A most felavatott, ujonnan épült kulturház Gyékényes községben.

uj előfizetőt a „Vasárnap“-nak, hogy így számbelileg is megsokasodva, annál erőteljesebb legyen a szavunk. Nem olyan nagy dolog ez, csak egy kis jóakarattal kell hozzá. Mindig akad egy-két jóbarát, aki, ha szólunk neki, beáll a Vasárnap táborába új katonának. Mert most ezekre van szükség s arra, hogy sokan, nagyon sokan legyünk. Azt akarjuk, hogy a Vasárnap még erőteljesebben küzdhessen, azt akarjuk, hogy a hátunk mögött álljon a falu népe mind egy szálra. Azt akarjuk, hogy a falu nagy nyomorúságait enyhítsük, de ehhez segítőtársak kelljenek, ott kint a vidéken.

Nézzétek, az ipari munkásság ereje abban van, hogy összetart s a lapját támogatja. A falu népének is ezt kell tenni. Tudjuk mi azt, hogy ma minden fillérnek megvan a maga helye, de mégis azt mondjuk, hogy a saját ügyeinkre áldozni kell, mert csak így tud a „Vasárnap“ még nagyobb eredményeket elérni. Nem elég csak elolvasni a lapot, hanem azt terjeszteni is kell.

Épp azért arra kérjük a „Vasárnap“ barátait, hogy csak egy előfizetőt szerezzen mindegyik. Ha ez meglesz, meglátjátok, a falu nagy harcában győzni fogunk, mert győzni kell, hogy a jobb napok is felvirradjanak. Járjatok házról-házra, úgy mint az apostolok, mert ha a Vasárnap megtesz a falu népéért mindent, akkor a falunak is meg kell mutatni, hogy ott áll mellette.

Ami pedig nyomja a falu népe szívét, azt írjátok meg, hogy az orvoslásban segítségtekre legyünk. A néma gyerekek az anyja sem érti a szavát.

Tehát cselekedjen a falu népe is!

Kérjük az új katonákat!

Az OMGE igazgató-választmányi ülése.

Az elmúlt héten igazgatóválasztmányi ülést tartott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület. Somssich László elnöki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg Rubinek Gyula síremlékének avatóninépéről s bejelentette, hogy a rendelkezésre álló összegből Rubinek Gyula mellszobrát is elkészítik a Köztelek székházában való elhelyezés céljából.

Ezután Mutschbacher Emil dr. igazgatói jelentését terjesztette elő, amely elsősorban megállapította, hogy a gazdálkodás annyira súlyos helyzetbe került, ami már határozott cselekvéseket tesz szükségessé. A mezőgazdaság számára csak egy lehetőség kínálkozik: a fejlődés útjára kell lépni. A cél a több és jobb termés, valamint a felvevőképes piacok megszerzése. A buzárák állandósításának gondolatát a gazdák figyelmébe fogadják, mert gyakorlatilag nem megfelelő megoldás. Az agrárkivitel államok összefogása szempontjából, de egyelőre csak a jövő zenéje. A termelés átszervezésével összefüggésben felvetett gondolatok is alig alkalmasak a megvalósításra. A piac igényeit kell feltárni és ahhoz kell igazodni. A termelési technika vívmányait kell alkalmazni és a mezőgazdasági ipar szükségletet kell kielégíteni. Az egészséges agrárpolitika feladata közeli lehetőségek ki-

aknázása. Így a belföldi piac fogyasztóerejének megnövelése. A hitelválságot kell kiküszöbölni s ebben az irányban a gazdák és bankok szervezetei már tárgyalnak. Mindenesetre figyelemre méltó jelenség a nemzetközi pénzpiac feszültségének enyhülése. Végül felszólította a gazdákat, hogy a jogtalan jóvátételi követelések elleni védekezés küzdelemben egyöntetűen álljanak a kormány mellé.

A beszámolóhoz elsőnek Khuon-Héderváry Károly gróf szót hozta és tiltakozott az ellen, hogy ha a kormány olcsó hitelt bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére, nem szabad azt más intézkedésekkel drágábbá tenni. Id. Wittmann János a gazdasági defizitussal (reménytelenséggel) szállott szembe, hangsúlyozta, hogy minden tekintetben a jobbminőségű termelésre kell áttérni. Krudy Ferenc dr. képviselő kifejtette, hogy teljesen új agrárpolitika vonalai vannak kibontakozóban. A termelés megszerzése, az értékesítés, a szövetkezeti élet egyaránt új formákat vett, új viszonyok vannak a kereskedelemben. A gazdáknak együttműködést kell keresni a felsőház és a képviselőház agrárius tagjaival. Törvényeink idáig idegen törvényeket másoltak. Egységes elgondolás szerint kell törvényeinket megalkotni és minden intézkedésnek a magyar földből, a jelen kérdéseiből kell fakadnia. Szilágyi Pál felszólalása után Somssich László gróf elnök kijelentette, hogy Magyarországon csak egy egységes, minden gazdasági kategóriát egyformán érintő gazdaságpolitika lehetséges. Konkoly-Thege Sándor dr. tett jelentést ezután a tavaszi mezőgazdasági kiállításról, amelyet március 20–25. között tartanak, majd Rothmeyer Imre dr. sürgette az energiatörvény tervezetének a gazdatársadalmi szervezetek részére hozzászólás céljából való megküldését. Miután az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy az őszi gazdasági december 10–14. között rendezik és hogy az OMGE közgyűlést december 15-re hívják össze, az értekezlet véget ért.

Baromfitenyésztők figyelmébe!

A földművelésügyi kormány — mint ismeretes — az ország baromfiállományának javítását nemesvérű cserekakások kiosztásával segíti elő. Ezekből eddig már több ezer darab szaladgál a csonka országnak csaknem minden falujában. A kakasok a vörös színű rhode-izlandi és a fehér leghorn fajtákból valók s kizárólag a magyar gazda a rhode-izlandit fogadta szívesebben. Ez közép nagytetű, jó tojó és kotló, a leghorn azonban sohasem, vagy csak nagy ritkán kotlik. A rhode-izlandi kakas különösen a sárga és fogolyszínű parlagi magyar tyukokra nagyszerű javítóanyag bizonyult és az ily keresztezésből származó csirkék minden baromfiudvarnak a legnagyobb gyönyörűségei.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara olcsó pénzért akarja a gazdaközöniséget ily keresztezési ivadékokhoz juttatni. És pedig teljesen egyforma, sötét sárga színű, nemes magyar tyukoknál rhode-izlandi kakasok párosításából eredő tojásait közvetíti darabonként huszonöt fillérért. Az ezekből kikelt csirkék mind sárgák, gyorsan tollasodnak, jó kotló mellett igen fürgén keresnek s kifejlődve átveszik a rhode-izlandi szép sötétbarna színét.

Aki tehát a jövő évi keltetési időnyben (1930 február derekától kezdve) ilyen tojásokra óhajt szert tenni, az jelente be ezt a szándékát a kaposvári gazdasági kamarának (Kaposvár, Németh István-utca 23.). Itt a rendeléseket előjegyzik, postafordultával igazolják és a tojásokat a kívánt időre külön erre a célra szolgáló rázásmentes dobozokban a beérkezés sorrendje szerint postára adják. Ugyancsak ezen az uton-módon rendelhetők még ugyanott eredeti fajtisza rhode-izlandi tojások is, darabonként 50 fillérért.

Hegedű, harmonium, tárogató, cimbalom, rádió, gramofon és az összes hangszerek, legjobbak csak itt a gyárban kaphatók.

Művésziessen javít!
Legjobb hurokat készít!
Hazánk egyedüli hangszergyára,

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. szám.

Árjegyzék ingyen.

Az adóévet össze kell egyeztetni a gazdasági évvel!

Az adóévet is július 1-től a következő év június 30-ig számítsák.

Mindennap azt olvassuk, hogy az állam bevételei megcsappantak. Illetékes emberek szájából hangzott el az Országos Jegyzőegyesület közgyűlésén, hogy a magyar falu évszázados, megcsontosodott rendje is kezd megbomlani. S ezt a rendet a falu népe nem rosszakaratból borítja fel, hanem öntudatlanul, akaratlanul, egyszerűen azért, mert nem tud fizetni. Kevés a jövedelmi forrás, a kiadás — temérdek. De ami a legfontosabb, maga az adófizetési időpont is — talán a régi jó idők maradványa — *semmi tekintettel nincs a gazdára.*

Akkor esedékesek az állami kötelezettségek, amikor a legkevesebb a pénz, amidőn üres a falu népének bugyellárisa. Mert a magyar gazda csak aratás után jut egy kis pénzhez s ebből tengődik azután egészen az új takarásig. Az állam, de főként az adózók szempontjából, az volna a helyes eljárás, ha az összes állami, vármegyei és községi tartozások éve összhangban volna az állami költségvetés évével, vagyis az év július 1-től a következő év június 30-ig tartana. Az adóévet tehát meg kell változtatni a fenti módon az összeroppanó falusi társadalom érdekében és megtoldva azzal, ha az adózó félén belül, tehát december 31-ig, egész évi tartozását kifizeti, akkor az adókamatot is teljes egészében el kell engedni neki.

A mikor a falu érdekében a Vasárnap felszínre hozza ezt a rendkívül egyszerű, de fontos dolgot, teszi ezt azért, mert egyrészt kötelessége a falu ügyeit védeni, másrészt pedig az államot is figyelmeztetni kell, hogy saját érdekében cselekszik, ha az adóévet a gazdasági évvel összeegyezteti, mert adóalanyai fizetőképességét emelni csak ókos gondolat, de az állami hivatalok szempontjából szükség is.

Az adóév megváltoztatása elsősorban fontos az adózók érdekében, mert a jelenlegi adófizetési év január elsején kezdődik. Ez pedig azt jelenti, hogy a falusi ember legalább kilencven százalékban nem tud eleget tenni adófizetési kötelezettségeinek, hanem csak az év harmadik évnegyedének vége felé. Mivel elmarad az adójával — nem jöszántából, hanem pénztelenségéből — fizeti a kamatot, a zálogelési eljárási és végrehajtási költségeket. Aki a magyar falu népét ismeri, az tudja, hogy a gazdának bevétele csak szeptembertől van. Fizetni is akkor tud. Épp azért, ha július elsején kezdődne az adóév, akkor a leg-

több adózó már szeptember s október hónapokban kifizetné egész évi adóját, annál is inkább, mert köztudomás szerint, ha akkor nem fizet, akkor januártól kezdve már ugy sem tud fizetni, mert nincs pénze.

Hogy ez mennyire igaz, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy amikor a buza-földadó életben volt s annak fizetési éve július elsején kezdődött, az egész országban kilencven százalékban már december hónapban befolyt az évi földadó, amely pedig csak a következő év április havában lett esedékes.

Az adóév megváltoztatását sürgeti még a községek háztartási rendje, de követeli a falu érdeke is. Mert a községek életében nagyon fontos körülmény, hogy amikor a számadási év kezdődik, akkor legyen esedékes a legtöbb jövedelem. A falu érdeke pedig az, hogy a jegyzőnek falufejlesztési célokra is maradjon ideje. Legalább is ez volna a dolog természetes rendje.

Ma a munkaterhek alatt roskadozó s a rendeletek tömegében elvesző falusi jegyzőnek alig van ideje, hogy faluja népével foglalkozzon s annak társadalmi életmozdulását irányítsa. Az adóév megváltoztatásával a munkateher az év minden szakában egyenletesebben lesz elosztva s így hivatali tennivalóin kívül falufejlesztésre is jut ideje a jegyzőnek.

De az adókövetési munkálatokat is gyorsabban végezheti el a jegyzői kar június hónapban, mert köztudomás szerint akkor a hivatalos szabadságok miatt egyrészt a felsőbb hatóságok sem veszik úgy igénybe a jegyzőt, másrészt pedig a nép sem ér rá sürün bejárni a község házára a szorgos dologidő miatt. Így a nyári hónapokban zavartalanul végezheti majd el a falu jegyzője munkáját, hogy a téli hónapokban a népével tudjon dolgozni.

De végezetül jól jár az állam is, mert egész évi adóját megkapja az év első felében, de segítve van a falu népén is, mert nem kénytelen természet aratás után azonnal elherdálni, hogy adófizetési kötelezettségeinek eleget tudjon tenni.

Törölje tehát el az illetékes minisztérium a mostani helyzetet s változtassa meg az adóévet úgy, ahogy a magyar falu s a nemzet érdekei megkívánják. A nemzet javáért cselekszik az, aki a magyar adófizető polgárság zörnyü terheit legalább némileg is megkönnyíti, mert az adóév összeegyeztetése a gazdasági évvel nemcsak a magyar falu, hanem egyúttal az állam ügye is.

Kanizsai Lajos.

Rátacsökkentési mozgalom világszerte.

A nemzetközi pénzpiac elmúlt heti eseménye az Angol Bank újabb rátacsökkentése. Másodszor él a valutapolitikának ezzel az eszközzel néhány hét leforgása alatt az angol jegybank. Október 31-én történt ugyanis, hogy az Angol Bank 6.5 százalékról fél százalékkal hatra csökkentette a hivatalos lezárt kamatot. Most pedig a bankrátát újabb fél százalékkal 5.5 százalékra csökkentette.

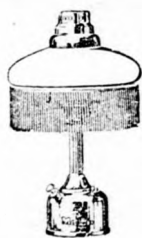
Már az október 31-én történt kamatmérséklés is látható jele volt a nemzetközi pénzpiac javulásának, különösképpen a feszültség enyhülésének. Bizonyos tehát, hogy az angol jegybank újabb lépése kedvezően fogja befolyásolni a nemzetközi pénzpiac helyzetét. Ez az újabb javulás feltétlenül javítja a külföldi hitelekre rászoruló országok hitelpolitikai műveleteinek esélyeit.

Itt említjük meg, hogy a Norvég Bank is csökkentette a lezárt kamatlábát 6 százalékról 5.5 százalékra, az osztrák bankkamatlábát pedig 8.5 százalékról 8 százalékra csökkentették.

A gyékényesi leventegyesület most felavatott zászlaja.

A zászlótartótól balra gróf Zichy Ödönné zászlóánya áll.

Minden házban

lakásban, műhelyben, üzletben, gazdasági helységben nappali világosságot áraszt a

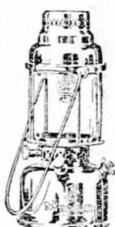
világhírű Ditmár gyártmányú

„MAXIM“ PETRÓLEUM GÁZ-LÁMPA, 30 gyertyafény

Kérjen képes ingyenes árjegyzéket még ma

Kézpénz-versenyárak: P 30.-tól.

Vidéki körzetképviselők kerestetnek.

Minden házban

élvezi a fűtés

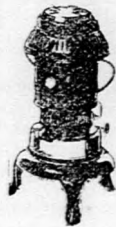
„DÉMON“
petróleum gázkályhával!

Könnyű kezelés, kis fogyasztás,

egyenletes, tiszta, meleg.

Füst- és korommentes. Olcsó!

Kézpénz-versenyárak: P 30.-tól.

EGYEDÁRUSÍTÁS: BLUMENTHAL LAJOS VASNAGYKERESKEDÉS, BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 4. SZÁM.

Mi lesz a közmunkaváltsággal ?

A községi utak mindig híresek voltak arról, hogy ily ősz táján, amikor egy pár napig esik az eső, lehetetlen rajtuk járni. Tisztelet a kivételnek, mert akad ilyen is.

Ez azonban csak megerősíti azt a szabályt, hogy vidéki utaink legnagyobb része már most is járhatatlan. Arról pedig, hogy mi lesz a hosszantartó esőzések idején, talán jobb nem is beszélni. A tengeryni sár, amelybe szügyig sülyednek a lovak, megöli a falu életét s teljes mozdulatlanságra kárhoztatja annak derék lakosságát.

De hogy olyan szörnyű utak is lehessenek, amelyeken még más szekérrrel sem lehet a felázott agyagos úton haladni, el sem hittük volna, ha meg nem győződünk róla. A napokban hivatalos minőségben jártuk a vidéket. Az egyik dunántúli megye falujába vitt a sorsunk. Kocsi várt az állomáson. A kerekek és a lovak sáros külseje már elárulta azt a küzdelmet, amelybe belemegy az, aki veszi magának azt a bátorságot, hogy bemerészkedjék a faluba.

A gazda csak mosolygott s azután ugy a bajusza alatt azt mondta: „Na, majd csak megusszuk valahogy. Az igaz, hogy kemény dió, de jó erősek a lovaim, talán csak kibírják!”

Az egész ut két kilométer volt a köves uttól. Felszálltunk s nekifohászkodva megindultunk a rettenetes úton, amelyre az egész községben csak ez az egy ember mert vállalkozni. A többi nem mert befogni, mert félt, hogy bennreked a sárban, azután kifoghatja lovait, felülhet rájuk s mehet haza. A kocsit pedig otthagynak mindaddig, míg a föld egy kicsit meg nem fagy.

Elindultunk. A köves úton vigan kocogtunk.

Már kételkedni kezdtem gazdám szavaiban, amikor hirtelen befordult a községi utra s hátraszólt: „No most kezdődik a java!”

Hát igaza volt ennek a derék magyarnak, mert most jött a sara, a locsa. Az erős lovak megtorpantak, a kerekeket fogja a tengelyig érő sár, amelynek nyoma mélyen bent van a felázott föld alatt. Dülöngélünk. A lovak ösztönyszerűleg keresik a jobb csapást, de nincs sehol.

Vagy öt perc után megállunk. A lovak úgy zihálnak, mit egy fáradt gőzgép. Kődfelhőt fujnak ki magukból s hátranezegetnek, hogy mennyit jöttünk. Pár métert. Így megy ez vagy egy jó órán keresztül, míg felkapaszkodunk a domboldalra. Megállás, pihenés, fujtatás, gazdám pedig azzal vigasztal, hogy két óra alatt mégis csak beérünk a faluba.

Az orosz sártengerek jutottak eszembe itt ezen az úton, amikor végre, mint egy nagy visszavonulás után, beértünk izzadtan, csapzott, csatakos, sáros, fáradt lovakkal a községbe... De agyamba tódult annak a sok száz magyar falunak s tanyának a képe is, amely úgy télviz idején éli magára hagyatott, számkivetett keserű életét. Amikor arról beszélgetünk, hogy miért nem csináltatják meg ezt a pár kilométer utat, amely véget vet a falu elzárt nyomorúságának, egyértelműen azt felelik a vezetők: azért nem, mert a súlyos közmunkaváltsággal jövedelmét el-

veszi a vármegye. Ez az oka e szörnyű állapotnak.

Eltekintve attól, hogy a községi közmunka az egyetlen nem progresszív adó, ennek kézpénzváltását a törvényhatóságok teljesen maguknak foglalják le, sőt még a természetben ledolgozható részt is 60—80 százalék erejéig a törvényhatóság veszi el. Ami visszamarad a községnek, az oly csekély, hogy abból nemcsak új utat nem lehet csinálni, hanem még a régit sem lehet jókarban tartani.

Hogy pedig a közmunka mennyire terheli a falu népét, elég ha leszögezzük azt, hogy egy kisgazda, akinek hét hold földje s egyvögű házas belsősége van, fizet föld- és házadó és ezek összes járulékaik címén összesen 36 pengő 74 fillért és külön 28 pengő községi közmunkát. Egy másik megyében egy igavonó után 12 pengő váltást kell fizetni, ami a mostani nehéz gazdasági viszonyok között elviselhetetlen teher a falu népére.

Mint hogy a közmunka megszüntetése az utadó fel-emelését vonja maga után s mivel a községek a közeleti vámat is átengedték a törvényhatóságnak, úgy, hogy az ut létesítését és fenntartását célzó jövedelmeket a törvényhatóság veszi át, úgy gondoljuk, jogos és méltányos, hogy ennek terheit is viselje.

Ha pedig a törvényhatóság nem tud megfelelni annak a kötelességének, hogy uttalan községeit jól járható uttal lássa el, akkor vagy töröljék el teljesen a községi munkaváltást, vagy pedig engedjék át a községek részére, hogy utaitak rendben tarthassák és járdáikat kiépíthessék, mert minden község elsősorú érdeke a jó és járható ut.

Ez a mostani állapot olyan döbbenetes s olyan energiavesztéses a nemzetre, hogy ezt a pazarlást még a nagy nemzetek sem engedhetik meg maguknak.

Figyelő.

Cserszegtomaj község új elemi iskolája.

Wanke Gusztáv előadása.

Érdekes és figyelemreméltó előadást tartott november 16-án, pénteken **Wanke Gusztáv**, az Országos Központi Hitelszövetkezet elnöki osztályfőnöke, a Széchenyi Szövetségben „Szövetkezeti problémák és szövetkezetellenes támadások” címen. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozott s azon nagy számban jelentek meg a közigazgatási és szövetkezeti társadalom előkelőségei. Az előadó mindenekelőtt rövid történeti visszajelentést vetett az elmúlt évtizedek szövetkezeti mozgalmaira és párhuzamot vont a múlt század kilencvenes éveiben és napjainkban tapasztalható agrárválság között. Foglalkozott a mai válság okaival, de rámutatott a kivezető utakra akkor, amikor az agrárproblema megoldását a szövetkezeti mozgalom kiterjesztésében jelölte meg. Megállapította az előadó, hogy a szövetkezeti mozgalom fejlődése szüles támadási felületet nyújt mind azoknak, akiknek érdekeivel ez a mozgalom nem egyezik. Erőlyesen szembenézett az utóbbi időkben sokat hangoztatott állami támogatás túltengésének vádjával és részletes statisztikai adatokat sorolt fel annak az igazolására, hogy a szövetkezetek anyagi és erkölcsi megerősödése az ország talpraállításának előfeltétele egyrészt, másrészt élesen szembeállította az idegen államok kormányainak hasonló törekvéseit, amelyek a cél érdekében szövetkezetek állami támogatásában elmennek a teljesítőképesség legvégső határáig. Ezekután változta a hitelszövetkezetek kamatpolitikáját, ismertette a fogyasztási szövetkezetek célját, hangsúlyozta azok árszabályozó és ármérséklő hatását a gazdasági életben, megemlékezett a kartelekről és hangsúlyozottan kijelentette, hogy a szövetkezetek segítségével lehet a legeredményesebben szembeszállni a kartelek egyoldalú törekvéseivel. Rátért ezekután a szövetkezeti értékesítés problémájának boncolgatására és külföldi példákra támaszkodva, hangsúlyozta, hogy az értékesítés szövetkezeti megszervezésében, különösképpen pedig a szövetkezeti gabonaktárházakat kiépítésében látja az agrárválság levezetésének egyik kiinduló pontját. Emellett természetesen nem kisebb jelentőségű az olesó hitelek folyósításának a lehetősége, amely viszont a pénz súlyos világgpiaci helyzetének enyhülése kapcsán a szövetkezeti tőkék szaporításától is függ. Erre vonatkozólag elengedhetetlennek tartja egy szövetkezeti csusintézmény, az ugynevezett **központi szövetkezeti bank létesítését**, amely a napról-napra erősödő szövetkezeti intézmények központi szervezete volna.

Az előadást a közönség élénk figyelemmel hallgatta végig s az előadót sok tapsal jutalmazta.

Van még hely a szekszárdi földmivesiskolában.

A gazdasági szakoktatás térhódításának egyik jelentős állomása lesz a legújabb földmivesiskola, mely — mint ismeretes — Szekszárdon, 1930. évi január hó 3-án nyílik meg.

Ez az iskola elsősorban a kiszáradt fiainak továbbképzésére szolgál, vagyis itt a kiszáradt olyan oktatásban része-

MEGJELENT

MÉSZÖLY JENŐ
nyugalmozott ezredes

SZIBÉRIA

A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai életet, az orosz forradalmak rémségeit, Rasputin szereplését a cári család véres tragédiáját, a Kolcsak ellenforradalmat s a csehek példátlan kegyetlenségét írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA P 3.—, portóköltés 50 fillér.

Megrendelhető a Vasárnap könyvosztályánál. Ára a pénz előzetes beküldése ellenében P 3.—, utánvételt P 3.50.

sülnek, amelynek alapján saját gazdaságukat belterjesebben vezethetik, amellyel pedig nagyobb gazdaságok állítsa állására is képesítést nyerne.

Az iskola kétéves tanfolyamu, a tanulók bentlakással teljes ellátást élveznek, melyért egy esztendőre mindössze 300 pengő kell fizetniük. Van azonban sok ingyenes hely is.

Az iskola fekvése ideális. Egyrészt van könnyebb talaju területe, másrészt kötöttebb, sőt kimondottan szikes táblái is, úgy hogy a tanulók a szikes gazdálkodásban is gyakorlati kiképzést nyernek. A 315 katasztrális holdon fekvő iskola a Sió partján fekszik, úgy hogy egy részén az árasztásos gazdálkodás, a bolgár konyhakertészkedés is megvalósítható. A modernül berendezett istállóból iparvágány vezet a trágyatelephoz, mely kétféle. Az egyik cement falu, a másik kifutónak szolgál. Az istálló önitató vályukkal van felszerelve. Közepén emelkedik ki a magtár és a takarmányelőkészítő kamra.

A tehenészet magyar bonyhádi tájfajta tehenekből áll. Ezenkívül van bonyhádi bikája, bivalyfogata és a szükséges igás lófogata, borjú- és csikónevelése. A gazdaság minden termékének hasznos felhasználására nagy súlyt helyeznek. Az iskolához tartozó nádas felhasználása végett a nád egy részét júniusban vágják le és téli takarmánnyal a silóban besavanyítják, ami törekéssé répával keverve kitűnő táperejű.

A tanulók részére külön internátus van, központi fűtéssel, vízvezetékkel, fürdővel. A földmives iskolába pályázhatnak azok a gazdái, akik tizenhét életévüket betöltötték és a négy elemi iskolát elvégezték. Az iskola, bár január 3-án nyílik meg, az első évfolyam fél éve mégis ének számítt, úgy hogy, akik most jelentkeznek felvételre, azok két év helyett másfél év alatt szereshetik meg az iskolai végzettségüket. A felvétel végett az iskola igazgatóságához lehet fordulni.

Az ötödik mezőgazdasági pályázat eredménye.

Lapunk november hó 3-iki, 44-ik számában hirdettük ki **ötödik mezőgazdasági pályázatunkat**.

Az aláírás nélkül közölt kép egy **fakórothadásban szenvedő szőlőfürt képét ábrázolta**, mely betegség ellen nyáron 1/2—1 százalékos kalciumbiszulfid-oldattal való permetezésével, nyessel után pedig 3—4 százalékos bordói lével való permetezéssel lehet védekezni.

A **harminchárom** pályázó közül — a névsor közlése után még három pályázat érkezett elkésve — csupán három olvasónk akadt, aki mindkét kérdésre helyes választ adott.

Legtöbben **fürtperonoszporásnak** nézték a fürtöt. Valóban nagy a hasonlóság a fakórothadás és a fürtperonoszpora közt. Mégis megállapítható annyi különbség, hogy a **fakórothadásos bogycók sokkal zsugorodottabbak, ráncosabbak**, míg a peronoszporás fürt bogycói kevésbé aszardottak, csak gyengén zsugorodtak és vízenyösen rothadnak.

Voltak olyanok, akik **lisztharmatosnak** mondták a képen rajzolt betegséget. Ez azonban határozott tévedés. A lisztharmatos bogycók nem ráncosodnak, hanem **repedeznek és a magvak a repedéseken kinyomulnak**.

Szőlőmoly és szőlőlonca sem lehet a fürt betegsége, mert mindkét esetben a **bogycók teltek maradnak**, azaz egy cseppet sem zsugorodnak és a héjuk felületén rágási nyomok lehetnek fel.

A verseny eredménye alapján, természetesen csakis azokat részesíthettük jutalomban, akik helyesen oldották meg a feladatot. A többieket azonban ne kedvetlenítsen el a sikertelenség. Elismerést érdemelnek ők is a komoly kérdések iránt tanúsított érdeklődésükért és kárpótolhatják magukat a következő pályázaton.

A pályázat három jutalomnyertes:

1. Berky Ignác (Dunaföldvár).
2. Bobor Pál (Tótkomlós).
3. Gere Ferenc (Kaba).

A jutalmat — igen értékes mezőgazdasági szak-könyvet — elküldöttük címükre. Jövő héten **új pályázatot** hirdetünk.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A fővárosi törvényjavaslat.

Jelentették már, hogy *Scitovszky* Béla belügyminiszter a képviselőházban benyújtotta a fővárosi törvényjavaslatot. A javaslat alapelve az, hogy az önkormányzati jogok megtartásával, sőt megerősítésével, biztossá az egyszerű, jó és gyors közigazgatást. A tapasztalat szerint a 250 választott tag tulsok, ezért szállítják le a tagok számát 140-re. A főváros mai tíz kerületét pedig tizenegyre emelik. Új intézmény az önközségi tag-ság, amivel a jogfolytonosságot biztosítja a törvény, valamint nagyobb közeleti gyakorlatot visz a közigazgatásba. A polgármesteren, alpolgármesteren, árvaszéki elnökön, tisztí fő-ügyészen kívül a többi tisztviselőállásra való alkalmaztatás a jövőben életfogytiglan történik. A javaslat az új gazdálkodási rendszernek csak a kereteit állapítja meg, 1243 millió pengő a fővárosi vagyona, adóssága 490 millió. Az üzemek gazdálkodása fölött a főpolgármester, az intézőtanács, a polgármester és a főszámvevő akkor is a legszigorubb felügyeletet gyakorolják, ha az üzem részvénytársaság formájában működik. A kötelezőségi nem teljesítő biztossági tagot nemcsak mandátumától fosztja meg a javaslat, hanem megfosztja a választóhatóságtól is. Nézserint kell szavazni a jövőben, ha valamilyen vagyon elidegenítéséről vagy szerzéséről lesz szó. Ezzel a felelősség kérdését akarják kidomborítani. Új rendszert honosít meg a javaslat az üzemeknél. Részvénytársaságok alakjában ezután csak olyan üzemet lehet vezetni, amelynek a székesfőváros nem egyedüli tulajdonosa. Az összeférhetlenségi rendelkezéseket úgy állapították meg, hogy sehol se érvényesülhessen illetéktelen befolyás. A legszigorubb tilos a jövőben az üzemi vezetőknél, vagy alkalmazottaknál a mellékfoglalkozás folytatása, vagy pedig kereskedelmi ügyletek közvetítése. A tisztviselői létszámajaszásnál messzemenő jogokat biztosít a javaslat a belügyminiszternek.

A képviselőház közigazgatási biztossága november hó 20-án és november hó 21-én tartott ülésén a javaslatot alapos és szakszerű vita után általánosságban elfogadta.

November hó 22-én, pénteken, a közigazgatási biztosság megkezdte a fővárosi törvény részletes tárgyalását. A biztosság többek között azt a módosítást fogantatosította, hogy az államfő a belügyminiszter előterjesztésére, fölmentheti állásától a főpolgármestert.

Gyulay Sándor pesthidegkuti főjegyző a pillisvörösvári kerület képviselője.

A pillisvörösvári választókerületben november hó 19-én zajlott le a képviselőválasztás. A kerület mandátumáért két egységspárti jelölt, Gyulay Sándor pesthidegkuti községi főjegyző és Okolicsányi László volt képviselő küzdött. A szava-

A cserszegtomaji Faluszövetség vezetősége és tagjai az új iskola előtt.

Legelő: Dér József főjegyző, Radnóti István, a Faluszövetség titkárna, László Sándor bíró és Budai Gyula tanító.

K Ö Z E L E D I K

KARÁCSONY

A J Á N D É K O Z Z O N

hangszert!

Kérje ingyenes előjegyzékünket!

MEINEL & HEROLD

Hangszergyár, Budapest IX/462. Ú 161-nt 19.

zás befejezése után megállapították, hogy Gyulayra 5607, Okolicsányira pedig 1698 szavazat esett, ennél fogva a kerület képviselőjévé 3909 szavazattöbbséggel Gyulay Sándort választották meg.

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 21-én, esütörtökön tartott ülésén mentelmi ügyek és a gazdasági biztosság jelentésének tárgyalása szerepelt.

A november hó 22-iki, pénteki ülésen Östör Józsefnek és nyolcvanhét képviselőtársának a természeti szépségek védelméről és a Badacsony pusztításának megakadályozásáról szóló indítvány betervezésére került sorra, melyet Reischl Richárd képviselő indokolt meg. Utána Zsitvay Tibor igazságügyminiszter szólt fel és kijelentette, hogy mulasztás volna, ha nem jönne az országgyűlés elé olyan javaslat, amely jövőre nézve kizárja a hasonló aggodalmak lehetőségét. A természet védelméről szóló törvényjavaslatot tehát rövidesen a Ház elé kívánja terjeszteni.

A napirend megállapítása során Propper Sándor szocialista képviselő azt indítványozta, hogy a Ház legközelebbi napirendjére tűzzék ki Kabók Lajos és társainak a munkanélküliség elleni biztosságról szóló indítványának tárgyalását, a jövátételi kérdést, továbbá a mai gazdasági helyzet megvitatását. Többek felszólalása után Bethlen István gróf miniszterelnök azt hangsúlyozta, hogy a jövátétellel kapcsolatos kérdéseket még nincs módjában nyilvános tárgyalás alá venni, mert ezek a tárgyalások bizalmas jellegűek. Felelőssége tudatában kijelenti, hogy nem tartja időszerűnek, hogy a Ház ezekkel a kérdésekkel foglalkozzon. Elisméri, hogy ez bizalmi kérdés a kormánnyal szemben, fel is veti a bizalmi kérdést ebből az ügyből kifolyólag és kéri, hogy a magyar parlament nyilatkozzék abban a tekintetben, helyes-e a magyar kormány álláspontját vagy sem.

A Ház Bethlen István gróf álláspontját tette magáévá.

A Ház november hó 23-án, szombaton és november hó 25-én, hétfőn nem tartott ülést.

Mayer János ünneplése az Egységspárt értekezletén.

Az Egységspárt november hó 21-én értekezletet tartott, amelyen Pesthy Pál elnök meleg szavakkal üdvözölte Mayer János földmivelségi minisztert abból az alkalomból, hogy a napokban mult őt estendeje annak, hogy a földmivelségi tárcaát átvette.

— Meg kell emlékeznünk arról a megfeszített értékes munkáról, — mondotta többek közt — amelyet Mayer János földmivelségi miniszter az ország és a párt érdekében tárcája kezelésében végzett. Az egész ország nevében, az ország mezőgazdasága nevében, hálás köszönetet mondok neki, a párt részéről pedig osztatlan megbecsülésünket fejezzük ki munkája iránt. Adja Isten, hogy továbbra is azzal a nagy munkaképességgel működhessek hazája javára, mint eddig. A párt meleg szeretetéről és ragaszkodásáról biztosítja őt.

Ezután Mayer János földmivelségi miniszter mondott köszönetet az üdvözlésért. Politikai pályáján és minisztersége éveiben azt tekintette feladatának, hogy Magyarország egyik leghatalmasabb államfenntartó rétegét, a kisgazdatársadalmat képviselje. Második feladatának a mezőgazdasági termelés védelmét tartotta. Legjobb tudásával kiváló szakember és egy hatalmas minisztérium élén dolgozó a mezőgazdasági érdekek istápolásán és minden erejét kifejtteni igyekezett, hogy amit a rendelkezésére álló eszközökkel el lehet érni, azt el is érhesse. Minden igyekezetével azon van, hogy ne oszlatypolitikát, hanem általános egyetemes politikát folytasson, de nem szabad elhanyagolni szociálpolitikai szempontból azokat a rétegeket.

amelyek gondozására az egész nemzet érdekében nagy súlyt kell helyezni. Semmi kétség, hogy egyesült erővel az ország céljait valóra is tudja váltani.

A pártértekezlet hosszas és lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter szavalt.

Ezután **Bottlik József** az agrárblokk nevében arra kérte Scitovszky Béla belügyminisztert, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara a fővárosi törvényhatóságban *necsak két taggal legyen képviselve, mint a többi érdekképviselet.* A mezőgazdaság alapja egész gazdasági életünknek, a mezőgazdaságnak tehát bizonyos befolyást kell biztosítani a fővárosban is.

Scitovszky Béla belügyminiszter válaszában utalt arra, hogy az érdekképviseleti tagok számát nem az általuk képviselt rétegek számaránya szerint szabták meg. A fővárosnál tizennyolek érdekképviseleti tag lesz, ezek számát emelni nem lehet, különben az érdekképviseleti tagok aránya a választótagokéhoz képest eltölnődne.

Bottlik József viszonzválasza szerint módot kellene találni annak kidomborítására, hogy agrárország fővárosa vagyunk. Az értekezletet pártvacsora követte.

Az agrárblokk ülése.

Az egységspárti agrárblokk végrehajtóbizottsága november hó 21-én délután **Trády Béla** elnöklése mellett ülést tartott. A kormány részéről **Mayer János** földmivelésügyi miniszter volt jelen. A bizottság behatárolta megvitatta a mezőgazdaság válságos helyzetével kapcsolatos ama kérdéseket, melyeknek rendezése halaszthatatlan. Mayer János földmivelésügyi miniszter tájékoztatta a bizottságot a kormányzatnál előkészítés alatt álló akciókról. A bizottság a földmivelésügyi miniszter kijelentéseit nagy megelégedéssel vette tudomásul. Ezután a bizottság a maga kebeléből öt tagu albizottságot küldött ki, amely már a közel napokban szakzerűen előkészíti a mezőgazdasági értékesítés érdekében teendő sürgős intézkedések tervezetét.

A jóvátétel visszautasításának kérdésében: egy a nemzet!

A képviselőház külügyi bizottsága november hó 21-én ülést tartott, melyen **Kenéz Béla** a romániai magyarság tengerentúli kivándorlását ismertette, majd **Lukács Gyula** a párisi jóvátételei tárgyalásokkal foglalkozott. Erőteljes szavakkal visszautasította a külföldi sajtó egyes orgánjai részéről Magyarország ellen szórt vádakot és helyesen tartja, hogy a magyar kormány teljes erővel kitartson álláspontja mellett. **Ugron Gábor** és **Biró Pál** hasonló értelmű felszólalása után **Walke Lajos** külügyminiszter nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Magyarország pénzügyi helyzete nem engedli meg, hogy bármiféle címen is az eldög vállalt jóvátételei fizetéseken felül újabb jóvátételei összegekkel terheltesse meg. A békeszerződés 250. szakaszával kapcsolatban Magyarországot választás elé állították, hogy vagy törvényhozási úton fossza meg a magyar állampolgárokat a békeszerződésben biztosított jogaiktól, vagy pedig rállatja magára azok teljes kártalanítását. Ilyen felfogás magyar részről tárgyalási alapul nem szolgálhat. Nem lehet elzárkózni az elől a benyomás elől, hogy egyes államok, amelyek a békeszerződés életbelépte után annak bizonyos szakaszait megsértették, meg akarják ragadni ezt a valószínűleg utolsó alkalmat, hogy kárpótlási kötelezettségeiktől szabaduljanak.

A miniszter beszéde után **Lukács György**, **Ernst Sándor**, **Baracs Marcell** és **Illés József** adtak helyeslésüknek kifejezést a kormány magatartása felett, majd **Bethlen István** gróf fejtegette az a nézetét, hogy a háború likvidálásának terve csak azokat a követeléseket ölelheti föl, amelyek a békeszerződésből folynak. De nem tartozhatnak ide azok a kérdések, amelyek a békeszerződés megszegése folytán merültek fel. Egyes államok tíz év óta háborút viselnek a magyar magántulajdon ellen. Olyan jogokat sértettek itt meg, amelyek a békeszerződés többszörösen is biztosít a magyar állampolgárok külföldön lévő vagyonra védelmére. Most azt kívánják tőlünk, hogy úgy a multra, mint a jövőre nézve felmentést adjunk azoknak, akik

ezeket a jogsérelmeket elkövették. Tisztán áll előttünk, hogy ha ezt megtennék, akkor sem a még meglévő, sem a később szerzendő vagyon a magyar állampolgároknak egyes külföldi államokban nem volna biztonságban. **Bethlen gróf** nézete szerint tarthatatlan az az álláspont is, hogy a magyar állampolgárok nehezen kizsáradott adófüllereiből fizetessenek meg magyar állampolgároknak idegen államokban szenvedett kárai. Ha a döntőbírótság elvét eltörlük vagy alkalmazását lehetetlenné tesszük, fölmerül a kérdés, vajjon a trianoni békeszerződés, amelyet ilyen módon leglényegesebb részeiben megcsontítottak, nem vált-e alkalmazhatatlanná és nem szorul-e teljes egészében revízióra.

Végül **Pekár Gyula** köszönetet mondott a kormánynak komoly munkájáért, amelyet a jóvátétel kérdésben kifejtett.

Megalakultak az új megyei és városi törvényhatósági bizottságok.

Az elmúlt héten az egész országban megalakultak az új vármegyei és városi törvényhatósági bizottságok. Az alakuló közgyűléseken a szónokok a régi vármegyei hagyományainak megőrzését, a békerevizió mulhatatlan szükségességét és a kisgazdatársadalomnak az értelmiségi osztályokkal való együttműködését állították előtérbe. Az alakuló közgyűlések lezajlása után a közel jövőben sor kerül a tisztújításra.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Sem Magyarország, sem Bulgária nem járult hozzá a jóvátételei kívánságokhoz.

Az első hágai értekezlet tudvalevően három albizottságot küldött ki azoknak a vitás kérdéseknek előzetes le tárgyalására, amelyek a hágai második konferencia elé, mint megoldott problémákat akarta terjeszteni. E bizottságok egyike volt a keleti jóvátételei albizottság, amelynek párisi tanácskozásait magyar részről oly feszült érdeklődés kísérte és amely végül is eredmény nélkül ért véget, mert sem Magyarország, sem Bulgária nem volt hajlandó a bizottság által javasolt szűz és jótalan újabb jóvátételei terheket vállalni. Amde most olyan hírek érkeznek Párisból, hogy a másik két albizottság tárgyalásai is holtpontra jutottak, mert olyan jelentékeny nehézségek merültek fel a tárgyalások folyamán, — főleg a kisantant mohósága miatt — amelyek áthidalni a megbízottak nem tudnak. Így azután felvetődött a gondolat, hogy a Young-féle jóvátételei tervet minden körülmények között léptessék életbe és az olyan kérdéseket, mint a keleti jóvátétel ügye, vagy a német természetbeni szállítások, halasszák későbbre.

A második hágai értekezlet a hírek szerint január hónapban ül össze.

Bulgáriában hatalmas tüntetés volt a jóvátétel ellen.

Bulgária fővárosában, Szófiában harmincezer főnyi tömeg tüntetett a jóvátételei kötelezettségek ellen. A tömeg utjában megállott az angol és francia követéségek előtt, ahol angol és francia nyelvű beszédekben tiltakoztak a szónokok az újabb jóvátételei terhek ellen. A követéségek előtt álló tömeget végül is a rendőrség a levegőbe intézett sortűzzel kényszerítette oszlásra. A tüntetéseknek három diák könnyebben megsebesült.

Benes és a magyar területek visszaadásának kérdése.

Benes cseh külügyminiszter a Newyork Times munkatársa előtt terjedelmes nyilatkozatban foglalkozott a magyarok cseh területek visszaadásának kérdésével. Az újságíró megkérdte, nem volna-e tanácsos visszaadni Magyarországnak azt az aránylag keskeny sávot Csehszlovákia déli határán, ahol magyarok laknak, mire Benes ezt felelte:

— Nyolc év előtt azt gondoltam, hogy ez lehetséges, de ma már másként gondolom. Nyolc évvel ezelőtt ajánlatokat tettünk Magyarországnak, s ennek vége az lett, hogy a magyar propaganda megerősödött. A magyarok

Legmodernebb golyón szaladó sülyesztős Central-Bobbin
Varrógépeket
csodás kivitelben, havi 20 P részletre szállítunk.
Láng Jakab és Fia,
varrógép nagy raktára
Budapest, József-körut 41.
Cimre ügyelni! — Képes árjegyzék ingyen. — Alapítva 1869

minden engedményt csak ugródeszkának használnak fel a háborúelőtti Magyarország visszaállítására. A békebeli Magyarországnak 14 millió magyar lakosa közül csak nyolc millió tartozott az uralkodó magyar fajhoz. Ez a helyzet sokkal igazságtalanabb volt, mint az, hogy 650.000 magyart csatoltak Csehszlovákiához, eltekintve attól, hogy ez a visszacsatolás 100.000 tót elvesztésével járna.

A lap megjegyzi, hogy ez a nyilatkozat éppenséggel nem rokonszenves színben tünteti fel Benest, aki arra hivatkozik, hogy a 600.000 magyar visszacsatolása 100.000 tót elvesztésével járna és így még a saját okoskodása alapján is az a helyzet, hogy a visszacsatolás hatszor igazságosabb, mint a mai állapot. A határok kiigazításának kérdését nem szabad végleg elejteni — állapítja meg végül a nagytéekintélyű amerikai lap.

Több mint száz földmivest meggyilkoltak az orosz kommunisták.

Az egyik finn lap jelentése szerint az ész-t-orosz határon borzalmas vérfürdőt rendeztek. Egy orosz határmenti községben verekedésre került a sor a földmivesek és a szovjethivatalnokok között. A hivatalnokok moszkvai parancsra le akarták foglalni a földmivesek gabonakészletét, mire a földmivesek kaszákkal és villákkal támadtak a hivatalnokokra. A verekedésnek több halottja is volt. Az orosz hatóságok erre büntető expedíciót indítottak a falu ellen. A vörös katonák borzalmas vérfürdőt rendeztek és több mint száz földmivest statáriális uton agyonlöttek. A kivégzettek között több ész-t földmives is van.

MEZŐGAZDASÁG

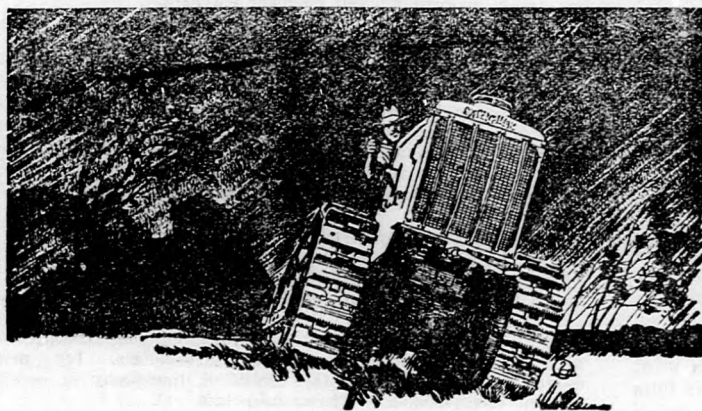
ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A burgonya keményítő tartalmának meghatározása.

A burgonya értéke keményítőtartalma arányában nő. Akár ember, akár állat fogyasztja, akár szeszt vagy keményítőt csinálnak belőle, az az értékesebb, melyben több a keményítő. Természetes, hogy a gazda érdeklődik aziránt, hogy mit ér a terménye, vagy hogy melyik fajta termelése lesz gazdaságosabb és ennek megállapítására iparkodik a keményítőtartalom nagyságáról tájékozódást szerezni.

A burgonya keményítőtartalmának meghatározása legegyszerűbben az ugynevezett *Reiman-féle mérleggel* történik. A Reiman-mérleg egyik karján közönséges fém-tányér van a sulyok reáhelyezésére, a másik karján pedig egymás felett két drótkosár csüng. Mérés közben az alsónak víz alá kell merülnie, tehát a mérleg e karja alá egy sajtárban tiszta esővizet helyezünk.

A keményítőtartalom meghatározására mindenekelőtt a sulycsészébe teszünk 5 kg-os sulyt. Majd a felső drótkosárba teszünk ugyancsak 5 kg-ot a jól lemosott és szárazra törölt, átlagos nagyságu, érett, nem csírás és nem romlott kumókból. A pontosság érdekében egy gumónak szeletét is reátehetjük a többire, hogy éppen 5 kg. legyen az összsúly.

ŐSZI ESŐ

IDEJÉN

NEM CSUSZIK,

NEM NYOMJA

A TALAJT

Minden időben gazdaságos munkát végez

a

CATERPILLAR

Igen érdekes, ábrás árjegyzékei szívesen küldünk:

STEYR MŰVEK RT. BUDAPEST, VI., LEHEL-UTCA 25. SZ.

Most a burgonyát kiszedjük a felső kosárból és beledrakjuk az alsó, vízbe merült drótkosárba. Így a burgonya már nem 5 kg-ot, hanem jóval kevesebbet fog nyomni, mert egy régi fizikai törvény szerint „a vízbemártott test annyit veszít súlyából, mint amekkora az általa kiszorított víznek a sulya.” Az 5 kg. burgonya a víz alatt már csak 300—570 grammot fog nyomni.

A víz alatti súlyból a következő számsor segítségével már megállapítható a keményítőtartalom százaléka:

Ha a víz alatti súly 300 350 400 450 500 550 gramm, akkor

a keményítősúlyszázalék 10.4 12.92 15.63 18.42 21.33 24.45 százalék a burgonyánknak.

El ne mulasszuk az őszi mély szántást!

Irta: Niklai János.

A közelmúlt napokban nagy darab földet bejártam Baranya-, Tolna- és Fejérmegyékben és szomoruan láttam, hogy a gabonatarlók igen nagy részén nemcsak az őszi mélyszántást nem végezték még el, hanem még a tarlók fel sincsenek hántva. Így van ez kiszagdáknál, de, sajnos, még elég gyakran előfordul nagyobb birtokon is. Ezek a gazdák azt tartják, hogy ráérnek majd tavasszal is felszántani földjeiket. Akik így gondolkodnak, óriási tévednek, azok pedig, akik tudatában vannak a tarlólántás és őszi mélyhántás előnyeinek és mégis elmulasztják azt, nem érdemlik meg, hogy rájuk süssön a drága nap.

Szomorú dolog, hogy a tengeriszárat sokszor még februárban is a lábán zörgeti a szél. Csoda-e ezek után, hogy az ilyen gazdáknak búzából terem 4—5 mázsa, csöves tengeriből 6—8 mázsa, répából 25—30 mázsa kataszterholdanként, amikor se rendes vetésszorgó, se trágyázás nincs és még ráadásul azt sem adják meg a termőföldnek, amit könnyen megadhatnának.

Gazdatársaim, kis- és nagygazdák is! Akik még nem szántották fel tavasszal vetendő földjeiket, habár a tarlólántást elmulasztották is, az őszi mély szántást okvetlenül végezzék el. Még nincs késő, lehet szántani egész karácsonyig, ha nem fagy a föld. Legyen ez a szántás mély, legalább is 20 cm., de jobb, ha 25 cm., nem pedig 10—15 cm., mint kiszagdáknál szokás. Minél mélyebb a szántás, annál több nedvességet tud a föld magában tárolni. Aki azonban sekélyen szokott szántani, az ne menjen hirtelen be, hanem csak fokozatosan évről-évre 2—3 cm.-t, mert a sok nyers, vad föld felhozatalával többet ártana, mint használna. A növényeknek fejlődésük folyamán ugyanis több nedvességre van szükségük, mint amennyit a tenyésztési idő alatt a termőföld az esőből magába vesz s ezt a többletet a talaj alsó rétegeiben elraktározódott téli csapadékból pótolják. Már most, ha a gazda nem gondoskodik az őszi mélyszántással a téli csapadék felfogásáról, ami a következőképpen? A növény elegendő víz hiányában nem tud kellően kifejlődni, gyenge termést hoz. Ugy-e, ez már nincs ingyenre?

Az őszi szántott földet a tél fagyja úgy megporhanyítja, hogy azt az ember semmiféle műveléssel nem tudná megtenni. Őszi szántással irtjuk a káros állatokat és gyomokat. Tavasszal pedig korábban szánthatunk. Mi-

csoda nagy előny ez is! Csak el kell fogasolni a szántást s mindjárt vethetjük bele a magot.

Az itt felsorolt néhány érv értelmes, jóra való gazdának elegendő lehet ahhoz, hogy el ne mulassza az őszi mélyszántást, amellyel nemcsak önmagának és családjának, de hazájának is használ.

Apró jó tanácsok.

A gyümölcsösben nyulrágás ellen a fiatal fák törzsét kössük be tövissel, szalmával, vagy náddal.

A fejős tehének téli takarmányozása úgy lesz okszerű, ha minden tehén kap egyformán életfenntartó alaptakarmányt és ehhez minden tehén annyi abrakot, amennyit a tejtermelése arányában érdemel. Így alaptakarmányul kaphat minden tehén naponta 5 kg. szénát, 5 kg. árpaszalmát, 15 kg. répát vagy 3 kg. lucernaszénát, 5 kg. tengeriszárat, 20 kg. répát, 25 deka gabonadarát. Ezt minden tehén egyformán kapja. A szálaltakarmányokat nem szükséges mindennap kimérni, hanem csak időnkint s nap-nap után becsleslünk szerint adni a tehének el. Ehhez az alaptakarmányhoz kapjon a tehén 3 liter tejre 1 kg-ot a következő keverékek egyikéből: 3 rész tengeri, 2 rész buzakorpa, 1 rész extr. reptemagliszt vagy 1 rész melasz, 1 rész borsó, 1 rész napraforgópogácsa, vagy 1 rész árpadara, 1 rész tengeridara, 1 rész lenmagpogácsa.

Ha keményebb téli időjárás alkalmával a gyümölcskamrában fagy lépne fel, de a hőmérséklet nem esne még 4—5 fok alá (fagypontra alatta!), akkor még a gyümölcs megmenthető. A kamara hőmérsékletét így esetben roppant óvatosan kell emelni, pl. úgy, hogy 15—20 óra alatt jusson a fagypontra fölé. Gyorsabb hőemelést esetén a gyümölcs elrothad. A fagyott gyümölcsöt kézbe venni se szabad, mert a kéz melegétől felengedve, foltokat kap. Ha a gyümölcsöt 5 foknál nagyobb hideg fagyaszította meg, gyorsan fel kell dolgozni lekvárrá.

A fekátrágya, azaz az emberi ürülék a legértékesebb anyag kertjeink termőképességének fokozására. Szecskázunk apróra szalmát és ezt, vagy pelyvát, töreket szórjunk naponként az őrnyékszék ürbe. Az ürülék ebbe beszívódik és ennek következtében a pócegödör tartalma szilárd lesz; így könnyen, alaposan tisztogathatjuk ki; az undorító szag is megszűnik. Az ilyen eljárással nyert őrnyékszék-tartalmat hordjuk ki a kert végébe, takarjuk be földdel, miáltal rövid időn belül a legértékesebb és tápanyagokban a legdúsabb kerti trágyaföldet fogjuk nyerni.

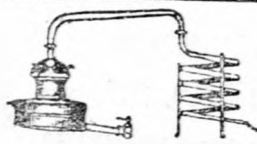
A tejbe a piszoknak legnagyobb része a tehén szőrzetéről hullik. Természetesen legtöbb hullik az olyan tehénről, mely bélsárral szennyezett, melyről a korpa s a levált szőrök nap-nap után nincsenek lekefélve. Ha a tehén szőrzete hosszú, akkor nehéz tisztán tartani; ilyen esetben legjobb lesz farát és hasát lenyírni. A bélsárrak tudvalevőleg minden cseppje a gázkepző baktériumoknak millióit tartalmazza. Így nem csoda, ha a piszokos tehenek teje istállóvíz, romlékony és — különösen csecsemőknél — hasmenést idéz elő.

A méheket megfázástól úgy védhetjük, hogy betakarjuk a kaptárakat pokróccal, szalmával vagy gyékénnyel, közeiket pedig kitöltjük szénával.

Az akonadugó lehetőleg hosszú legyen, mert akkor biztosan beleér a borba és így nedvességet felszívva, biztosabban zárja a nyílást. Mielőtt a dugót a hordó nyílásából kivesszük, kerületét törölruhával jól le kell törölni. A dugó kiütésekor a kalapácsal a hordó hosszirányába mérjük az ütéseket, mert így a dugólyuk kerek formáját jobban megőrzi.

A gyümölcsfák alatt inkább kapásnövényeket termeljünk és ne kaszálót létesítsünk. Ugyanis a rét füvel nagyon sok nedvességet párologtatnak el s így esetleg a fák vízben hiányt fognak szenvedni. Jobb a kapásnövények termesztése annyiból is, mert így a talaj ősszel, illetőleg tavasszal forgatva lesz, miközben a gyümölcsféléknek a talajban élő állati ellenségeit is módunk lesz pusztítani.

A rothadást tudvalevőleg szabad szemmel nem is látható penészgombák és baktériumok okozzák. Ezeknek elemi kilenc foknál hidegebb környezetben lehetetlenné válik. Ezért iparkodjunk terményeinket alacsony hőmérsékleten őrzeni. Fontos, hogy sérült (egérrágott, tört, zuzott) darabok ne kerüljenek az épek közé, mert a sérültekbe sok rothadásos baktérium jutott, melyek később beszaporoznak az épek közé is. A sérült, különösen a már rothadt részeket válogassuk ki mielőbb a többi közül s amennyire lehet, azonnal használjuk el.

Máthé András

vörösréz árszár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülék raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamossal.

Milyen fanusággal szolgál Málom, Kökény, Gordisa, Drávaszabolcs és Maty Baranyamegyei községek kifartó munkája?

Aki újságot olvas, tudja, hogy a konyhakertészeti behozatalunk 40 millió pengőre rug. Ennyi pénz vándorol ki az országból évente, amíg magtárainkban porosodik a gabonánk, ha csak tizenyolc pengős koftavetyélésre nem szorit bennünket a végrehajtó. Tizenhét millió a gyümölcsbehozatalunk összege és ha ehhez hozzászámítjuk a kosárfonást, gyékénykötést és más háziipari cikkek értékösszegét, azt látjuk, hogy *mintegy 180 millió pengő megy ki az országból oly áruért, amelyet idehaza is előállíthatnánk*, persze, ha tudnánk okszerűen gazdálkodni. Csak hogy éppen ez az, amit nem tudunk. Nálunk terem ugyan a legacélosabb gabona, a magyar gazda munkabírása, szorgalma világhíres, de a kelkópaszta, ha még határainkban belül is ternett, akkor sem a magyar földműves bugyellárisát duzzasztja, mert a bolgár konyhakertész végja zsebre a busás hasznót, melyet az áldott magyar föld számára biztosít. Ha meggondoljuk, hogy már békeidőben is mennyi temérdek arany került ki az országból a bolgár kertészek útján, rájövünk arra, hogy még tetemesen nagyobb a kár, melyet az egyoldalú termeléspolitika idézett elő.

A gazdasági szervezetlenség, a szövetekezeti élet hiánya, a rossz utviszonyok, a termelési tényezők erejének szétforgácsolása — ez az, ami még jobban súlyosbítja a magyar mezőgazdaság helyzetét.

Vannak ugyan helyek az országban, ahol acélos igyekezettel küzdenek a helyzet változtatásán és valljuk be, sok helyen nagyon szép siker koronázza a kitarító munkát. Ilyen helynek számítanak *Baranyamegyében Málom, Keszű, Kökény, Szalánta, Áta és Pogány* községek, de még szebb eredményt mutathat fel *Maty, Drávaszabolcs, Egyházasharaszti, Gordisa lakossága*. Pedig ez utóbbiaknak sokkal nehezebb a helyzetük. A várostól messze esnek, mintegy 37—45 kilométeres utat kell megtenni kocsin, hogy elérhessék az első piacot. Vasut ugyan van, de azt bizony senki sem veszi igénybe, teherszállításról lévén szó. Mert két *vicinális vonalon szállítani, a mai tarifák mellett lehetetlen*. Kettő pengőbe kerülne a vasuti fuvar métermázsánként, már pedig ezt a konyhakerti áru el nem bírja. Különösen, ha tömegcikkrel van szó.

Maty községben nagyon szép mintaszerű gazdálkodás folyik. Belterjesebb gazdálkodást üznek itt: termelnek búzát, rozsot és egyéb szemes magvakat, de a konyhakertészeti sem hanyagolják el. És állítólag az utóbbi a jövedelmesebb. *Kőrösi Lajos, Selymes János, Mós József, Kovács Lajos, Pálfi János, ifj. Török Sándor, Szabó Sándor* matyi lakosok már meggyeztette híresek arról, hogy tudnak gazdálkodni. *Egyházasharaszti* is találunk szép számmal mintagazdákat, akik közül sebtiben a következőket jegyeztük fel: *Balaskó Béni, Haraszti József, Hajdu András és Tamás Lajos*.

A *málomi* gazdák, mivel közel esnek a plachoz, sokkal kedvezőbb helyzetben vannak, mint a drávantiek. Ugorkát, paradicsomot, paprikát holdszámra termelnek és faluban elismerten jó gazdák közül is kitűnnek: *Deák József, Kelenfy Ferenc, Kemény József, Erős Vince és Kistó József*.

Kökény, Szalánta, Áta, Pogány. Ezek horvátjuk községek. Nemcsak arról híresek, hogy sok káposztát és zöldséget termelnek, hanem a hazafiasságuk is régen elismert. A szomorú emlékeztető szerb megszállás alatt e községek példás honfihűséggel viselkedtek és már csak ezért is megérdemlik, hogy törődjenek velük. Mivel elmaradottabb falvakra van szó, — különösen Kökényre vonatkozik ez — temérdek visszászágon mentek keresztül ezek a falvak az utóbbi évek során. Borfogyasztási adóbirás, községi apaállat körül támadt háborúság és még több cifrábnál-cifrább ügy: szerencsére ma már a múlté. Erős kezű, derék vezető kaptak a kökényiek *Szinyárovics József* bíró személyében. Az ő vezetése alatt megindult a község fejlődése, mely, ha hamarosan nem is fogja behozni azt, amit a múltban elmulasztottak, de egy újabb virágzó községgel gazdagíthatja a szép magyar hazát.

Sokat beszélnek mostanában a gazdasági válságról. Jobbról is, balról is temérdek szó esik. És persze mindig keresik a bünbakot. Ezzel vélik kiküszöbölni a válság okait. Kézmosással, mondva: nem én vagyok a hibás, hanem az ott — a másik! Pedig ugy ilene, hogy elsősorban magunkban keresnénk azt, amit már jóelőre másokra kenünk.

Azok a gazdák, akik felismerik a helyzet súlyosságát, ne ijedjenek meg. De találják meg egymás kezét és — okszerűen

gazdálkodjanak. Ne felülről várjanak mindent, hanem maguk is próbáljanak tenni valamit. Tanuljanak. Mert tudás a hatalom. Különösen ma, amikor a rádió, a repülőgép és maholnap a távolbaltás korszakát élik az emberek. De mindezen felül tartásnak össze. Ne forgácsolják szét az erejüket, hanem vállvetve, egyesült erővel dolgozzanak, küzdjenek, mert igenis: elsősorban önmagunkban van a hiba.

A tanítóság helyzete.

Amíg Pesten, az ország fővárosában összegyűltek a tanítóság képviselői, hogy tiltakozzanak az ugynevezett „*kettéválasztás*” ellen, melyet újabb igazságtalanságnak tartanak, — és amely tetemesen súlyosbítaná a kántortanítók helyzetét, mi ott-honában kerestük fel a tanítót, a magyar falvak népművelő mesterét. Tőle magától akartuk hallani baját, panaszát, a helyszínen akarunk meggyőződni arról, mit tesz napjainkban egy falusi tanító és munkájáért vajjon mit érdemel?

Hogy mit tesz egy falusi tanító? Elsősorban tanítja az iskolasorban lévőket. Tíz-tizenötötől hatvan-hetvenig is felrug néha a tanuló száma. Mivel a falusi tanító egyben kántor is, vasárnap litániázik, no meg néha temet. Ám leventék is léteznek, ki lehetne más az oktató, mint a tanító? Ki leventézné a műkedvelői előadásokat, mint a falu tanító mestere? Egyszóval a tanító a haladás szellemét képviseli a falun, az ő buzgalma áldás, közönye pedig átok lehet.

És mit kap ezért? 1926-ban *27.80 pengőben* állapították meg a buza átszámitási kulcsát és a tanítók ma is ebben az árban kapják a búzát, melyet aztán eladhatnak *18 pengőért*. Sokszor még ennyiért sem, mert vannak helyek, ahol a tanító buza heazonban még ennyiért sem.

Malom Baranya-megyei községben *Schwarzda* Gyula igazgatótanító urat kerestük fel, akivel hosszasan elbeszélgettünk a tanítóság helyzetéről. Kimerítő eszmecsere után megállapíthatjuk, hogy a *tanítóság helyzetén súlyosbitani — nemzeti érdek sértése nélkül — nem lehet*.

Várnai Ferenc.

**Óh jaj!
A lábaim!**

Könnnyen elzsilbadó, érzékeny lábak, a legkisebb fáradságtól megduzzadó bokák, nyiláló tyukszemek igazi nyomorúságok, melyek sokat rontanak a nő bájosságán, szánalmassá teszik a férfit. A fájdalomtól kinzott lábak az egész emberi testet idegessé teszik, a cipő szorítása, bőrkeményedések égetéssel kedvetlenséget, levertséget idéznek elő. Ime egyszerű, de hatásos módszer, hogy egyszer s mindenkorra megszabaduljunk a láb fájdásoktól: 1 evőkanál Szent Rókus lábsó oldjunk fel jó meleg lábvízben és áztassuk lábainkat ebben a jótékony oxigénes fürdőben vagy 10 percig. A Szent Rókus lábsó erősítő, vékerin-gést fokozó, antiszeptikus hatásánál fogva a láb sérülései, feltörések, kipállások, fájdalmas érzések, égető nyilalások egy csapásra elmúlnak, a megduzzadt bokák vékonyakká válnak. Egy nagy csomag Szent Rókus lábsó ára 1 P 28 f.

Kapható gyógyszerárúknak és drogériákban. Ha valahol nem volna, forduljon a Szt. Rókus gyógyszerárúhoz, Budapest, VII., Rákóczi ut. 70.

A szekszárdi új földmivesszékola tanépülete.

Az emeleten a tanulók internátusa nyer elhelyezést.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Hazatértek a német gazdacseréjűk.

A Magyar Gazdaszövetség gazdai fűsűjű csereakciójának német csoportja hathónapi magyarországi tartózkodás után most utazott haza. A német gazdai fűjűk, mielőtt hazájukba visszatértek volna, Schick Walter dr. porosz gazd. főtanácsos, a szilészi, Wischer Ferenc dr. gazd. tanácsos, a szászországi agrárintézmények képviselője és Tölgyes István dr. a Magyar Gazdaszövetség titkárának vezetésével hosszabb tanulmányutat tettek Magyarországon. A német gazdai fűjűk az elműt fél év alatt magyar földmivesszaládoknál voltak beosztva és ugyanannyi időre az itt tartózkodó német gazdai fűjűk szűleilhez, Németországba magyar gazdai fűjűk mentek cserébe. A gazdai fűjűk kölcsönösen, mint családtagok nyertek elhelyezést és résztvettek az előforduló gazdasági munkákban. A Magyar Gazdaszövetség hat év óta rendezi a magyar-német gazdai fűjűk csereakcióját és ez alatt az idő alatt több, mint fél ezer magyar gazdai fűjűk cseréjét tette lehetővé. A szövetség a csereakcióját a jövő év tavaszán újra megrendezi.

Vay László báró a debreceni mezőgazdasági kamara új elnöke.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöki szűke Kállay Miklós, Szabolcs vármegye főispánjának, a Kamara elnökének kereskedelmi miniszteri államtitkárára kinevezése folytán megüresedett. A napokban megtartott elnökválasztó gyűlés egyhangy lelkességgel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara örökös, tiszteletbeli elnökévé Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár, új elnökévé Vay László báró földbirtokos, felsőházi tagot, egyik új al-elnökévé pedig Besztercey Gábor jószágigazgatót választotta. Vay László báró elnöki beosztásában kifejtette, hogy felelősségteljes tisztségét nagynevű elődeinek nyomdokain haladva, legjobb tudása és lelkiismerete szerint kívánja betölteni. Kállay Miklós államtitkár ezután kijelentette, hogy nem bucsuzik a Tiszántúli gazdatársadalomtól és ízív-érig áthátja az a tudat, hogy bármely feladat elvégzése tetsessék is kötelességévé valakinek hazánkban, nem tévesztheti szem elől, hogy a magyar mezőgazdaság, a magyar gazdaközönség sorsa a magyar nemzet egyetemének sorsával azonos. Ezután Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, hívta fel a gazdatársadalmat arra, hogy támogassák a gazdavezéreket a mezőgazdaság érdekében folytatott munkásságuk során.

Törvény készül a cséplési szemeszteségek elhárítása ellen.

A kereskedelmiügyi miniszteriumban november hó 21-én Kállay Miklós dr. államtitkár elnöklésével értekezet volt, amely a cséplési szemeszteségek csökkentésének kérdésével foglalkozott. Kállay Miklós államtitkár utalva arra a nagy károsodásra, amely közzgazdaságunkat a jelentékeny cséplési szemeszteség következtében évről-évre éri, szükségesnek jelezte, hogy egyfelől a cséplőgépezetelők szakszerű kiképzése, másfelől a cséplőgépek megfelelő ellenőrzésének, továbbá a gépek kellő karbantartásának és javításának elrendelése által ennek a károsodásnak megszüntetéséről gondoskodás történjen. Rövid törvényt kell tehát

alkotni, amely a szükséges felhatalmazásokat tartalmazza. Az értekezetlen felszólaló kiküldöttek szükségesnek jelezték, hogy a kérdés megoldása céljából törvény alkotassék lehetőleg olyan időben, hogy a jövő cséplési időnyben az ellenőrzés már érvényesíthető legyen.

Traktor-tanfolyam Szekesfehervárott.

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara folyó évi december 16-tól Szekesfehervárott a téli gazdasági iskolában (Vásártér) gazdaságok vezetői (földbirtokosok, földbérlők, gazdatisztek) részére, vagyis olyanoknak, akiknek traktorja van, vagy traktor beszerzését óhajtják, vagy a traktor gyakorlati ismereteibe kívánnak jutni, hatnapos traktor-tanfolyamot rendez. Ezen traktor-tanfolyam célja, hogy a hallgatók mindazt elsajátítsák, ami a traktorkezelőnek, valamint a traktor üzemének ellenőrzéséhez szükséges. A tanfolyamon megismertetik a hallgatókkal a traktor helyes megvásárlását, gazdaságos kihasználását, az egyes üzemanyagok tulajdonságait, az üzemzavarok okait és ennek megelőzését. A tanfolyam vezetője és előadója Vladár Endre dr., az Orsz. Gépkísérleti Állomás vezetője. A részvételi díj 15 pengő. Jelentkezési határidő december hó 12. Jelentkezni lehet a Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Győr, Bissinger-sétány 32.), valamint a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesületnél (Szekesfehervár).

Emlékműleplezés Gyékényesen és Kunszentmártonban. November hó 17-én, vasárnap, délelőtt avatták fel a gyékényesi hősi halottak emlékművét és a község újonnan épült kulturházát. Az ünnepségen Éhn Kálmán országgyűlési képviselő vezetésével több egységspárti képviselő is megjelent. A levették fehér selyemzslajját Zichy Ödönné grófné avatta fel. A kulturház felavatásánál Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, mondott nagyhatású beszédet. — József királyi herceg avatta fel ugyancsak vasárnap Kunszentmárton község hősi emlékművét. A királyi herceget nagyszámu ünneplő közzönség élén Almásy Sándor főispán és Alexander Imre alispán fogadták. Patrubby István főszolgabíró üdvözlő szavai után József királyi herceg közvetlen szavak kíséretében leleplezte a bronzból készült szobrot, majd hatalmas babékoszorút helyezett el az emlékmű talapzatán. Az ünnepséget diszebed követte, melyen számos felközzöntő hangzott el a kormányzóra és a királyi hercegre.

Népházavató ünnepszeg Zalazentlőríne közzönségben. A zalazentlőríne Faluszövetség bensőséges ünnep keretében avatta fel a földmivellésügyi miniszter és a Faluszövetség anyagi és erkölcsi támogatásával épített népházát. November hó 24-én az ötszáz lakosu kis közzönség templomában szentmisével kezdődött az ünnepszeg, majd a levették, tüzöltök és az iskolás gyermekek kíséretével az ünneplő közzönség a népházhoz vonult, ahol Kálmán János káplán szentelte fel a házat. Ezután báró Kray István, a kerület országgyűlési képviselője, tartott emlékbeszédet a népház falában elhelyezett hősök emléktáblája leleplezése alkalmával. Ezután kezdetét vette a zalazentlőríne Faluszövetség diszközzgyűlése a népház nagytermében, ahol a Hiszekegy elnéklese után Welovszky Ernő tanító ismertette a népház építésének történetét, majd Radnóti István, a Faluszövetség titkára, ünnepi beszédében a népházak célját és jelentőségét ismertette. A népház létesítése alkalmából a közzönség lakosságát és vezetőit üdvözlötték Gecsey Zoltán gazd. felügyelő a földmivellésügyi miniszterium, dr. Horváth Vilmos, vármegyei főjegyző, a vármegye, Fáber György, kamarai titkár, az Alsódnántúli Mezőgazdasági Kamara, Székely Jenő, alezredes, a levante intézmény, Lillik Béla, népmivellési titkár, a Vármegyei Iskolánkülvüli Népmivellés, Asbóth Károly, segédtitkár, a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület és Lenk János, körjegyző, a körjegyzőség nevében. Talpraesett beszédet mondott Kovács Ferenc kiszgazda, a zalazentlőríne Gazdakör elnöke, Németh János nemesapáti és Ábrahám József szepetki kiszgazda. A diszközzgyűlés Tóth Istvánnak, a helyi Faluszövetség elnökének, zárószavaival ért véget. A népház létesítésében kiváló érdeme van Welovszky Ernő tanítónak, aki hat esztendőre dolgozik és fáradozik azon, hogy Zalamegye ezen egyik legkisebb és legelhangyaltabb faluja népházhoz jusson. Derék munkatársai: Tóth István közzönségi bíró, Tóth Ferenc, Németh István, Simonfy Miklós, Dvornyik Máté, Kiss János stb. földmivesszék.

Közműveseket és ácsokat államérvényes vizsgákra, biztos síkkel, felelősség mellett előkészít dr. Soproni Géza és Ferenc, Budapest, Tüzöltő-utca 45.

Emlékszem...

Emlékszem, esendes május alkony volt,
Halkan sutogott az esti szellő,
Fent az égen esendően úszott a hold
S a földön apró fénypontok tüntek elő.

Emlékszem, kint jártam a fák alatt,
Hallgattam a békák furcsa zenéjét,
Valahonnan a halk esti szellő
Akácok illatát szórta felém.

Emlékszem, bolondos vén szivembre
Betoppant egy régi, régi bús emlék
S akkor esendően, halkan megsirattam
Valakinék, utolsó kis levelét...

TÓTH ÁGOSTON (Jászkarajenő)

Balbino olasz nemzetnevelési miniszter Budapesten.

Balbino Giuliano olasz nemzetnevelési miniszter november hó 21-én Budapestre érkezett, Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter társaságában, aki eléje utazott Bécsbe. Az olasz miniszter fogadására a pályaudvaron megjelentek az olasz követség tagjai, a kultuszminisztérium főtisztviselői, Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány és nagyszámu ünnepelő, lelkes közönség. Az olasz kultuszminiszter fogadta a sajtó képviselőit és leg-összintébb örömet tolmácsolta afelett, hogy a barát magyar nép körében tartózkodhatik. Bethlen István gróf miniszterelnök és felesége pénteken délután ebédet adtak az olasz kultuszminiszter tiszteletére. Szombaton délután a miniszter előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémiában *Olaszország új ideáljai* címmel nagy és előkező közönség előtt. Este 8 órakor Horthy Miklós kormányzó ebédet adott az olasz kultuszminiszter tiszteletére, akik egyébként az *elsőosztályú magyar érdemkereszt*tel tüntették ki.

Probászka és Zichy-émlékünnep Székesfehérvárott.

November hó 17-én tették le bensőséges ünnepség keretében Székesfehérvárott a *Probászka Ottokár*-émléktemplom alapkövét. Az ünnepség alkalmával Shroy Lajos megyéspüspök tábortábori misét mondott, Gríger Miklós országgyűlési képviselő pedig szentbeszédben emlékezett meg a nap jelentőségéről. Szentmise után aláírták az alapító oklevelet és elhelyezték az alapkövet. Az ünnepség után a közönség a méntelepi lovardában Zichy János gróf születésének száz éves évfordulóját ünnepelte. Az ünnepélyen Vass József dr. népjóléti és munkügyi miniszter, Dréhr Imre államtitkár, Huszár Károly nyugalmazott miniszter, Czettler Jenő dr., a képviselőház alelnöke s a katolikus élet számos vezérfője jelent meg. Shroy Lajos megyéspüspök elnöki megnyitóját követően Kray István báró országgyűlési képviselő Zichy Nándor gróf egyházpolitikai programjáról, Holler István nyugalmazott miniszter Zichy Nándor gróf politikai örökségéről beszélt. Szentpétery Gyula bejelentette a Zichy Nándor Társaság megalakulását, majd Shroy Lajos felolvasta a diszgyűlés határozati javaslatát. A diszbezd után délután a város három helyén gyűlés volt, este Te Deum zárta be az ünnepséget. Hétfőn reggel 8 órakor a székesegyházban hálaadó szentmise volt Zichy Nándor gróf születésének századik évfordulója alkalmából.

A kormányzó fia elhagyta a szanatóriumot. Ifjabb Horthy Miklós, a kormányzó kisebbik fia, aki több, mint egy hónappal ezelőtt a margitszigeti lovasmérkőzéseken súlyos agyrázkódást szenvedett, november hó 21-én délben édesanyja kíséretében elhagyta a szanatóriumot. Ismeretes, hogy a kormányzó fiának állapota a szerencsétlenség után még napokig válságos volt, de ifjabb Horthy Miklós erőteljes szervezete legyőzte a betegséget és állapota napról-napra javult.

Női ügyvéd védte a halálraítélt Soltinét. Olvasóink előtt ismeretes, hogy tavaly nyáron özvegy Solti Antalnén fiával, ifjú Solti Antallal, megfojtotta anyósát. Soltinét a pestvidéki törvényszék annak idején halálra ítélte, fiára pedig tizennégy évi fegyházbüntetést szabott. Az ügyet felebbezés folytán most tárgyalta a királyi ítélőtábla. Soltinét és fiát Rákosi Ella dr., Rákosi Jenő unokahuga, ügyvédjelölt védte. A királyi ítélőtábla a beszédek ehazgása után Solti Antalnén büntetését *defogytig tartó fegyházbüntetésre*, Solti Antal büntetését pedig *tízévi fegyházra* szállította le.

Tíz évi bányamunka után hazajött egy hadifogoly. Szilágyi József negyvenegy éves szolnoki lakos tizennégy évi orosz fogság után a napokban hazaérkezett. Szilágyi elmondotta, hogy a szolnoki 68-ik gyalogezredben szolgált a világháborúban és 1915-ben orosz fogságba került. Szibériából Kinába vitték, ahol több, mint tiz esztendeig egy bányában dolgozott. Végül Kinában, állítólag *Rothermere* lord közbelépésére, hajóra rakták kétszázhusz magyar fogolytársával együtt és Szovjetországra értek, kereszttül hazaszállították. Mielőtt Magyarországra értek volna, a csehek feltartóztatták őket, leszedték róluk a jó ruhákat és ócska holmit adtak rájuk. A csehek egy hónapig akarták társaival együtt ott tartani, de Szilágyi több bajtársával együtt átszökött a határon és elindult Szolnok felé. Gyaloglása közben jutott el *Egerbe*, ahol a rendőrőrszobára került. Szilágyinak utközben elfogyott a pénze és gyalog akart tovább menni Szolnok felé. Gyalogolni azonban már nem bírt. A negyvenegy éves férfit annyira összeszétörte a kínai bányamunka, hogy *legalább hatvan évesnek látszik*. Amint Szilágyi mondotta, értesült róla, hogy felesége őt holtak vélté és időközben férjhezment. Kisleánya pedig talán már meg sem ismeri, az eltelt tizennégy esztendő után.

A tisztántuli református egyházkerület közgyűlése. A tisztántuli református egyházkerület november hó 20-án kezdte meg Debrecenben rendes évi közgyűlését. A lemondott Horthy István főgondnok helyett Szomjas Gusztáv nyugalmazott főispán elnökölt a közgyűlésen, melyen az egyházkerületi tisztviselők megválasztása után Makláry Károly főjegyző olvasta fel a kerület hivatalos jelentését. Az első nap üléseit a kollégium éttermében közös vacsora fejezte be. A csütörtöki gyűlés alkalmával az államsegély és az adózási viszonyok korszerű rendezéséről tárgyaltak, majd pedig a különféle iskolák ügyei kerültek napirendre. A közgyűlés csütörtökön befejeződött.

Rothermere lord és a nagyatádi revíziós gyűlés. Nagyatádon, amint azt közöltük, két héttel ezelőtt revíziós nagygyűlést tartottak. A nagygyűlés táviratban üdvözölte *Rothermere* lordot, amelyre a napokban érkezett válasz Angliából. Rothermere lord a válaszban *további kitartásra és céltudatos revíziós munkára buzdítja a nagyatádi járás közönségét keresztül az egész nemzetet*.

Új királysírt találtak Egyiptomban. A newyorki múzeum néhány hónappal ezelőtt tudományos expedíció küldött Egyiptomba királysírok felkutatására. Az expedíció vezetője, Willock tanár most szikratáviratban közölte a múzeumnak, hogy *Deir el Bachri* templom mellett megtalálta *II. Amenhotek* fáraó felesége, *Amun* királyné sírját. A királyné holtteste azonban nem volt a sírban. A jelentés szerint Tutankamen fáraó sírjának felfedezése óta ennek a sírnak a feltárása az egyiptomi kutatások legnagyobb eseménye.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „Russin”-féle sváb, rusznai, hangya, csótány-irtószerek is. Póstaszékküldési hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

A székszárdi földmivesszkola istállója, előtte a növendék borjak.

Csak még egyszer!

Csak még egyszer beszélhetnék

Kicsi lányka veled.

Elmondanám, rajtam kívül

Senki úgy nem szeret.

Elmondanám, hogy te vagy az,

Aki hűtlen lettél,

Elmondanám, hogy te soha —

Soha sem szeretted.

Csak még egyszer láthatnák

Kicsi lányka, szentem.

Ugy mint régen, a templomban

Imádkozva értem.

Akkor lopva fel-felnéztél

Hozzám, ima közben.

Nem látta azt neki se más:

Maga a jó Isten . . .

— SZABÓ KÁROLY (Kereca)

A dunamelléki református egyházközség közgyűlése.

November hó 23-án kezdődött Budapesten a dunamelléki református egyházkerület közgyűlése. Az elnöki megnyitót Teleki József gróf egyházkerületi főgondnok mondta, amely után Ravasz László református püspök emlékezett meg a nemzeti hadsereg bevonulásáról. Az évi beszámoló jelentés után Kolosváry Bálint egyetemi tanár mondott emlékbeszédet Bethlen Gáborról. Vasárnap délelőtt a Kálvin-téri templomban lelkészszentelés volt.

A düsseldorfi rém garázdálkodása. A nagy német ipari város egész lakosságát már hónapok óta rettegésben tartja egy ismeretlen gyilkos. A gyilkos egymásután támadja meg az utcán a védtelen nőket és gyermekeket, akiket azután néhány kézzáróssal meggyilkol. A hatóságok minden lehetőt megtekinttek a tömeggyilkos kézrekerítésére, de eddig semminemű biztos nyom nincs kezükben. Mindössze annyit tudtak eddig megállapítani, hogy eddig huszonkét áldozata van a gyilkosnak, akik közül csak egyetlenegy maradt életben. A tömeggyilkos áldozatainak hozzátartozóihoz rendszeres levelet ír, amelyben legapróbb részletességgel ismerteti a gyilkosságok lefolyását. Legutóbb Altermann Gertrud öt éves kisleányt gyilkolta meg, s a merényletet két levélben írta meg a gyermek anyjának. Az első levélben versben elmondja, hogyan csalta ki áldozatát a külvárosba, a második levélben pedig szerelmes verset közöl a meghalt gyermekhez. Amikor az áldozat anyja elolvasta a levelet, kétségbeesésében öngyilkosságot akart elkövetni. A rendőrség lefoglalta a gyilkos leveleit és írásszakértőknek adta át. Névtelen feljelentés szerint az egyik környékbeli leányiskola igazgatóját gyanúsítják a tömeggyilkosságok elkövetésével. A rendőrség úgy véli, hogy örülttel vagy beteges hajlamu emberrel áll szemben. Képvilágban a düsseldorfi rém három áldozatát mutatjuk be.

A düsseldorfi rém három áldozata.

Jobbról-balra: A huszonkét esztendő Dorrier Erzsébet, akivel október hó 12-én, a tizenegy éves Ohliger Róza, akivel augusztus hó 2-án és a husz esztendő Hahn Márta, akivel augusztus hó 11-én végzett az eddig hasztalanul keresett, bestialis gyilkos.

Tizenkét évi fegyházat kapott a hazaáruló főjegyző. Mult pénteken tárgyalta a pécsi törvényszék Mészáros László, Pécs volt főjegyzőjének hazaárulási bűnperét. Mészáros a szerb megszállás alatt állandóan erőszakoskodott a magyarokkal és 1919-ben Párisba ment, ahol a nagy-követek tanácsánál Délmagyarországnak Szerbiához való csatlóását kérte. A szerbek kivonulása után Mészáros Bécsbe szökött, majd hosszas távollét után ez év tavaszán Magyarországra jött, amikor is Győr mellett elfogták. A tanúhallgatások után a törvényszék a hazaáruló főjegyzőt tizenkét évi fegyházra ítélte.

Három cikk. A világhírű Dittmár-cég kitűnően oldotta meg a petroléumgáz felhasználásával a világítás, fűtés és fűtés kérdését. Három cikket konstruált: a „Maxim” magassfényű petroléum gázlámpát, a „Démon” petroléum gázfűtőt és a „Démon” petroléum gázkályhát. Mind a három készülék közös sajátossága az egyszerű konstrukció, nagy teljesítmény és kis anyagfogyasztás. Forgalmába hozza: Blumenthal Lajos vasnagykereskedő, Budapest, V., Váci-ut 4. Ezen cikkek üzemre is kaphatók. A cég szívesen küld díjtalan értekezletet és részletes felvilágosítást.

Megnyitották a növevelési szemináriumot. November hó 18-án, hétfőn, nyitotta meg Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Budapesten a közgazdasági egyetem közgazgatástani intézetének növevelési szemináriumát. A megnyitón megjelent a miniszter felesége, Doby Géza prodékán, Steinecker Ferenc egyetemi tanár, Szederkényi Anna, Schandl Károlyné, Tormay Cecília, Pettkő-Szantner Aladár államtitkár, Balogh Elemérné és még sokan. A dékán üdvözlő szavai után Steinecker Ferenc egyetemi tanár, az intézet igazgatója, mutatott rá a szeminárium céljaira, amely a magyar falu számára tudományos és gyakorlati alapon kiképzett faluvezetőket akar nevelni. A megnyitót után Klebelsberg Kunó gróf mondott nagyhatású ünnepi beszédet.

Öngyilkosság — repülőgépről. Egy husz éves newyorki lány az elmúlt héten repülőgépet bérelt a Long-islandi repülőtéren. A lány megkérte a pilótát, hogy gyorsan a legnagyobb magasságra repüljön. A pilóta engedett a lány kérésének s mikor ezerötven méter magasságban volt a gép, a lány kinyitotta a gép ajtaját s leugrott. A pilóta azonnal leszállt és jelentést tett a különös öngyilkosságról.

Földindulás az óceán alatt. November hó 18-án, hétfőn, az Északamerikai Egyesült Államok nyugati partjain földrendészt észleltek. A földlökések olyan erősek voltak, hogy több helyen házak és kémények dültek össze a rengés következtében. A Western Union kábeltársaság tengeralatti kábeljei elszakadtak. Ugy vélik, hogy a földrendés középpontja az Atlanti óceánban fekvő Kanári szigetek mellett volt. A földrendészt a budapesti obszervatóriumban is észlelték.

Ló helyett — embert lőtt. Oláh jelentés szerint mult kedden délelőtt Bukarestben egy villamos elütött egy konflislovat. A szerencsétlen állat sokáig vérben fetrengett az utcán, amikor Müller István százados megszánta a lovat és revolverével agyonlőtte. A golyó átfurta a ló fejét, visszapattant a köveztől és egy arra haladó katonára homlokába furdott, aki szörnyethalt. A szerencsétlen katona éppen leszerelt és haza akart utazni. A százados önként jelentkezett az ügyességen, de szabadlábba helyezték, mert véletlenül követte el a gyilkosságot.

Megalakult a hevesmegyei kiscgazdapárt. A hevesmegyei kiscgazdapárt mult vasárnap tartotta alakuló gyűlését. A párt az egységspárt keretén belül működik. Diszelnökül Mayer János földmivelésügyi minisztert, Hedry Lőrinc főispánt és Okolicsányi Imre alispánt választották meg. A párt elnöke Plósz István volt országgyűlési képviselő.

Agyonlőtte bérlőjét egy földbirtokos. Grubanovich Gyula földbirtokos mult héten Szarkástói-pusztán agyonlőtte Blumenschein István bérlőt. A gyilkosság után maga ellen fordította fegyverét. Blumenschein három év óta bérelte a földbirtokos gazdaságát s a napokban abban állapodott meg a Grubanovich-családdal, hogy a gazdaságot visszaadja a birtokosnak. A csendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy miért követte el a földbirtokos a gyilkosságot. Grubanovich Gyulát kórházban ápolják.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Mivel lehet a foltos fekete bőrkabátot befesteni? 2. 1918-ban nyolcezer koronát tettem a takarékpénztárba. Mi az oka annak, hogy nem valorizálják a betett pénzt és én csak hatvannégy fillért kapok a keservesen összatkarított pénzemért? 3. Van-e remény arra, hogy valamikor valorizálják a betétemet? (T. I., Tiszadszánya.) — **Felelet:** 1. Sokfajta bőrfesték van forgalomban, amit elég jól lehet festésnél felhasználni. Próbálkozzék meg a Trios nevű festékekkel. 2. Az ország nehéz helyzete kényszerítette annak idején a törvényhozást arra, hogy a valorizációs törvényben a takarékbetéteket kivége az átértékelés alól. Az átértékelést bizonyára nagyobb megrázkódtatások nélkül nem tudta volna az állam elviseelni. Sajnos és szomorú, hogy sokszor éppen a kisemberek szenvedtek miatta, de ezen változtatni nem lehet. 3. Egyelőre nem lehet számítani rá.

Kérdés: Harctéri élményeimet, továbbá a hadifogság alatt tapasztalt dolgokat több füzetben leírtam. Most ezt a naplószerű történetet szeretném kinyomatni. Érdemes volna-e és körülbelül mennyibe kerülne a nyomatás? (Ifj. L. J., Sajóvámos.) — **Felelet:** Abban az esetben, ha az életrajz közérdekű vagy pedig szépirodalmilag élvezhető nyelven íródott, úgy esetleg érdemes kinyomatni, de máskülönbben nem ajánljuk. A nyomás ára a könyv nagyságától, a papír minőségétől, a nyomtatni szándékozott példányok számától és a nyomdától is függ. Mivel nem ismerjük könyvének nagyságát, sem a közelebbi pontos adatokat, úgy erre vonatkozóan megközelítőleg sem tudunk kielégítő választ adni.

Kérdés: Mennyibe kerül egy európai utitérkép és az A. M. N. című újság? (N. B., Lébény.) — **Felelet:** Egységes európai utitérkép, amely egész részletesen fölmutatná az utakat, nincs közforgalomban. Azt önnök magának kell összeállítania. Van egy európai autótérkép, amit esetleg használhat. Ezt kiadóhivatalunk utján 8 pengőért megkaphatja. A kért újság példányonként 40 fillérbe kerül.

Kérdés: Nagybátyám meg a háború alatt az Északamerikai Egyesült Államokban meghalt. A halotti jelentés hivatalosan nem jelent meg. Hol kaphatnám meg halotti levelét? (Hü előfizető, Zalacszentgrót.) — **Felelet:** Nagybátyja halotti levelét megkaphatja az Egyesült Államokban lévő magyar konzulátusoknál. Budapesten is érdeklődhet az Egyesült Államok itteni konzulátusánál, amely IV., Deák Ferenc-u. 16. sz. alatt van.

Kérdés: Milyen feltétel alatt ad az Országos Földbirtokrendező Bizottság középirtokot? (B. J., Rinyaujak.) — **Felelet:** Ha bérelni akar középirtokot, úgy kísérje figyelemmel a birtokbérleti pályázatokat. Egyébként írjon az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz (Budapest, V., Klottid-utca 16. sz.), ahonnan az egyes birtokokra vonatkozóan megkaphatja a szükséges felvilágosítást.

Kérdés: 1. Husz éves vagyok s kanadai bevándorlási engedélyem van. Hogyan juthatok ki Kanadába? 2. Hol kaphatok szerelmi levelet vagy verseskönyvet? (Ifj. Sz. J., Homrogd.) — **Felelet:** 1. A kivándorláshoz szükséges engedélyt a községi előjáróság utján, a belügyminisztériumtól kaphatja meg. A kivándorláshoz még szükséges utlevél, amit az alispáni hivatalban válthat ki. Az utlevélhez két fénykép kell. Az utlevél ára szegénységi bizonyítvány alapján egy pengő huszonöt fillér, egyébként tíz pengő. 2. Kiadóhivatalunkban kaphat szerelmi levelet, melynek ára egy pengő hatvan fillér. Verseskönyvet is kaphat, csak írja meg, hogy milyenre van szüksége.

Kérdés: Két bronzkitüntetést kaptam a harctéren. Megkaphatom-e a földadó fizetésénél szokásos kedvezményt? (Sz. M., Tiszalök.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint csak az első- és másodosztályú vitézségi éremmel kitüntetett, volt katonák kapják a kedvezményt.

Kérdés: Egy évig katona voltam, most rendőr akarok lenni. Hová forduljak a felvétel végett? (Cs. G., Hahót.) — **Felelet:** Ha Budapesten óhaját az államrendőrség szolgálatába állni, úgy a felvétel végett előzően írásban érdeklődjék a m. kir. államrendőrség budapesti főparancsnokságánál (VIII., Mosonyi-utca 5. sz. laktanya). Ha vidéken akar szolgálni, akkor forduljon valamelyik kerületi rendőrpáncsnoksághoz.

Kérdés: Még tavaly novemberben beadtam hadikölesönkötevényeimet, melyeknek összes értéke meghaladta a nyolcezer koronát. Segélyt csak egyszer kaptam. Hová forduljak, hogy az esedékes segélyt megkapjam, továbbá, hogy a kötevényeimet is visszakaphassam? (Régi előfizető, Putnok.) — **Felelet:** Forduljon az illetékes pénzügyigazgatóságához.

Kérdés: 1. Hol kaphatok kovács- és lakatoszerszámokról szóló árjegyzéket? 2. Kapható-e a kiadóhivatalban a Bloch József-féle hegedűiskola? (K. K., Alsómocsolád.) — **Felelet:** 1. Lapunkra való hivatkozással forduljon a következő vaskereskedő cégekhez: Kiss Ernő és Társa VII., Erzsébet-körút 15., Major János VII., Rákóczi-ut 68. sz. 2. Kapható, ára 5.20 P.

Kérdés: 1. Kertész szeretnék lenni, mennyi ideig kell inaszkodnom? 2. Ki lehet kertész? 3. Hol vannak jó felszerelésű kertésztelepek? 4. Őcsém a jutasi altisztképzőbe szeretne menni, mi szükséges a felvételhez és mikor jelentkezék a felvétel végett? (P. O. K., Dunaalföldvár.) — **Felelet:** 1. Megállapodástól függ, általában három-négy év a szokásos inasidő. 2. Kertészeti iskolába kell azonban járnia. 3. Különböző iskolai előképzettség nem szükséges. Ha azonban okleveles kertész akar lenni, akkor középiskolai érettségij után el kell végeznie az Országos Kertészeti Főiskolát. (Budapest I., Ménesi-ut.) 3. Budapest környékén sok elsőrangú kertésztelep van. Címeiket kaphat az Országos Kertészeti Főiskolától. 4. Irjon a jutasi m. kir. altisztképző iskola igazgatóságához (Jutas, Veszprém megye.) Az igazgatóság kívánságára készséggel járul részletes tájékoztatót.

Kérdés: Tizenhat éves vagyok, négy elemi iskolát végeztem. Jól rajzolok és festek. Tanítóm biztatására festő vagy szobrászinas akarok lenni. Pénzem nincsen, hogyan képezhetném ki magam pénz nélkül? (K. B., Mészötr.) — **Felelet:** Mielőtt részletes választ adnánk kérdésére, kérjük, hogy mutatná kioldjon néhány rajtot vagy vázlatot szerkesztőségünkbe.

Kérdés: Községünkben hatvanöt földművesifjú szeretne nőszülni. A faluban azonban csak tíz eladó leány van, akik közül egy sem akar földműveshez menni. Mit tegyünk? (Előfizető, Elek.) — **Felelet:** A házasság annyira magánügy, hogy ebben mi tanácsot nem adhatunk. Mindenesetre ajánljuk, hogyha községünkben nem találunk megfelelő élettársat, nézzenek körül a szomszédban.

Kérdés: A vagyonváltás földek árának fizetése hogyan történik? (Hudirokkant hü olvasó.) — **Felelet:** A vagyonváltás földek kifizetése a vagyonváltás földeket kezelő illetékes pénzügyigazgatósághoz történik és pedig olyan árban és törlesztési részletekben, mint ahogy azt a pénzügyigazgatóság határozatában a földhöz juttatottakkal közölte. Megjegyzendő, hogy a pénzügyigazgatóság a törlesztésre külön könyvet is köteles adni, amelybe az egyes lefizetések, kamatokkal együtt, bevételnek.

Kérdés: Apánknak vagyonát halála után mindkét házasságból származott gyermekei egyenlő arányban örököltük. Most a második házasságból származott egyik testvér elhalván, végrendelet nélkül, úgy az ági, mint pedig a közösen szerzett vagyonát férje akarja örökölni. Kötelesek vagyunk-e ebbe beleengedni, vagy az ági vagyonhoz igényt tarthatunk-e? (Hü olvasó, H. J.) — **Felelet:** Végrendelet hiányában elhalt testvérük után törvényes örökösödés folytán elsősorban az egyeneságbeli rokonok örökölnék és pedig úgy az ági, mint pedig a szerzett vagyonból. A férj öröklési igényt végrendeleti intézkedés, vagy halálesetre szóló örökösödési szerződés hiányában, nem támaszthat.

Kérdés: Hol kaphatok kovácszerszámot? (G. S., Halimba.) — **Felelet:** Olvassa el „K. K. Alsómocsolád” alatt adott válaszukat.

Kérdés: Hol lehet a régi ezüstpénzt beváltani? (A. Gy., Szekes.) — **Felelet:** Az ékszerészek kivül a m. kir. állami pénzverő (Budapest, IX., Üllői-ut és Hungária-körút sarok) váltja be.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI., 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Kérdés: Tejszedői tanfolyamot akarok végezni, hová forduljak? 2. Felvesznek-e a tanfolyamra nőket is? (Régi előfizető, Sümeg.) — **Felelet:** 1. A kistejgyűjtő és főlőző tanfolyamokat a m. kir. földművelésügyi minisztérium rendezi. A tanfolyamra való felvételi kérvényeket a földművelésügyi minisztériumhoz kell beküldeni. (Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11.) A tanfolyamokat Pestszentpéteren, Török Flóris-utca 12/a. sz. alatt tartják. 2. Ha hely van, úgy felveszik.

Kérdés: 1916-ban elsőosztályú vitézségi érmet kaptam. A forradalom kitörésekor olasz fogságba kerültem s az olaszok elszedték tőlem a kitüntetést a Károly-csapatherezsttel együtt. Mivel nem tudtam igazolni, vitézzé sem avattak. Most legálább emléknék szeretném megkapni az érmeiket. Hová forduljak? (11.998. számú előfizető, Magyarországon.) — **Felelet:** Lapunkban többször megírtuk, hogy az érem elvételére vagy elvétele egyáltalában nem volt akadály a vitézzé avatásnak. Ha megvan az éremigazolványa, úgy érem nélkül is vitézzé avatták volna. Ha nincs meg az igazolványa, úgy kaphat igazolványmásolatot. Ezt a járási népgondozó kirendeltség útján kérje a m. kir. Hadtörténelmi Levéltártól, amely Budapesten, I. Bécsi-kapu-tér 2. sz. alatt van. Az érmeiket megvásárolhatja.

Kérdés: A „Vasárnap”-ban állandóan olvasom az aprószemű és nagyszemű bab árát. Hol lehet a közölt áron eladni a babot? (F. I. Kevermes.) — **Felelet:** Lapunkban állandóan a budapesti nyílt piac forgalmi árát közöljük. Vagyis, az itt közölt áron Budapesten adják el a babot. A nagykereskedők természetesen olcsóbban vásárolják. Ha nagyban akar eladni, úgy forduljon a következő nagykereskedőkhöz: Szerencs József, IX., Központi Vásárcsarnok, Mihályi I. IX., Központi Vásárcsarnok.

Kérdés: Lehet-e a tanítóképzőt magánúton elvégezni? (S. L., Soltradvkert.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Hol kapható Dörner Béla: Sertésnyészés című könyve? (J. I. Zalacszentjábok.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható. Ára 3.50 P.

Kérdés: 1. Számíthatnak-e a múlt év őszén felvett rokkantok arra, hogy a minisztérium elismeri rokkantságukat és megkapják a járulékot? 2. Hol lakik Vass József dr. népjóléti miniszter? (V. J., Csongrád.) — **Felelet:** 1. A felülvizsgálat alkalmával megállapított rokkantsági fokokat a népjóléti minisztérium átvizsgálta és az ügyek nagy részét már elintézte. Ha nem kapott még választ, úgy sürsüsse meg ügyének elintézését a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztériumban (II., Lánchíd-utca 2.) 2. Budapest, IX., Kúncsi-utca 10. A harmadik kérdésre vonatkozóan írjon a szegedi m. kir. államrendőrséghez.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December hó 1-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Turkeve.

December hó 2-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Csákvár (sertésvásár bizonytalan), Dunapentele, Fertőszentmiklós, Harkány, Hédervár, Jászapáti, Kétegyháza, Kőlece, Mándok, Nagyoroszi, Nyíregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sajóvárvány, Selye, Sárvár, Szany, Tiszaörs, Zalaezerszeg (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és sertésvásár:** Békéscsaba. — **Állatvásár:** Szirák, Eger.

December hó 3-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan). — **Ló- és sertésvásár:** Zirc. — **Kirakodóvásár:** Szirák.

December hó 4-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdunánás, Nyírbogdány, Tapolca. — **Kirakodóvásár:** Zirc, Békéscsaba. — **Állatvásár:** Miskolc.

December hó 5-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Celledömök, Ibrány, Ónod, Paicsa (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Tiszafüred. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom.

December hó 6-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Lenti, Sükösd, Szakcs (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Csongrád, Földeák.

December hó 7-én, szombaton.

Kirakodóvásár: Csongrád, Földeák.

SZIVÁRVÁNY.

A fősvény szabó.

Egy öregember mesélte egyszer nekem:

Volt egy szabó, nagyon fősvény volt, bár elég vagyonnal rendelkezett. Két legénnyel dolgoztatott s a legényeknek ő maga adta ki az ebédporcióját, nehogy sokat találjanak enni.

Ugy tett, hogy a levesből kivette a húst, nézte, forgatta, hogy hogyan oszthatná el három részre. De mert a fősvény ember csak annyi húst vett, hogy egy embernek is kevés volt, a maga husát meg nagyon szeretete, az egész darab húst a maga tányérjába tette és felsóhajtott:

— Amit az Isten összeforrasztott, ember ne válassza szét.

És maga ette meg az egész darab húst. Ő jól lakott, de a két legény mindennap éhkoppon maradt.

A legények haragudtak s elhatározták, hogy fősvény gazdjukat megbosszulják. Az alkalom hamarosan elérkezett.

Egyik napon hatalmas termetű katona lépett a műhelybe. Kiszolgálta a katonaságot, most hazament és polgári ruhát akart csiníltatni.

A mester éppen akkor a városban volt.

A katonát leültették, hogy várjon.

Egy ideig hallgattak, majd beszélgetni kezdtek s mikor szóbeszéd közben megtudták, hogy a katona Tolnába való, az egyik legény ravaszul hunyorított:

— Ejnye, na! Hiszen akkor földik vagyunk, mert én is Tolnába való vagyok. — Pedig, Isten tudja, hova való volt.

— No, de ha így van, — folytatta tovább, — a barátság kedvéért elárulok kendnek valamit.

És nagy ravaszul elmondta, hogy a gazdája derék ember, de van egy nagyon rossz szokása. Minden új vevőjét derékon kapja s úgy összeropogtatja, hogy szegénynek még a csontja is sajog bele. Rettenetes erős ember.

A markos, erős katona felfújta a képét:

— No, a cérnagóját, csak velem próbálja meg.

A legény most már szaporán beszélt:

— Mikor a gazdám megüti az asztalt, akkor vigyázzon. Akkor szokta derékon kapni a vevőjét.

Pedig a szabók az asztalüttéssel a lim-lom között az ollót szokták keresni. Az ütéstől az olló csőrög s arról megtalálja.

Eddig jutott a beszédben, mikor a gazda megérkezett. Nagyon megörült, mikor megtudta, hogy a katona mit akar. Kereste is mindjárt az ollót, hogy mértéket vegyen. De mert nem találta, nagyot ütött az asztalra, hogy merre lehet.

A katona csak erre várt. Hirtelen derékon kapta a szabót, hogy szegénynek még a lélekzete is elakadt és mérgesen rákiáltott:

— Te akarsz engem csúffá tenni!

A szabó hirtelenben azt sem tudta, hogy mi történt vele s mikor érezte, hogy a katona jó magasra emelte, megrémült és torkaszakadtából oráitott a legények felé:

— Segítsé!... Válasszatok szét!

A legények azonban ahelyett, hogy segítettek volna, nagyot nevettek s a szabó szavait ismételve, mondották:

— Amit az Isten összeforrasztott, ember ne válassza szét!

A szabó csak most értette meg, honnét fúj a szél. Nagyon elszégyelte magát, hanem attól a perctől kezdve, a legények porcióját becsületesen kiadta, nehogy ismét úgy járjon, mint a katonával.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

K nem törött dug recept

(Beküldte ifj. cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

2. Névrejtvény.

Ferenc, Simon, Péter, Endre, Tamás, Ödön, Ákos, Imre, Nándor, Dezső, Rezső, Ottó.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy világhírű költő nevét kapjuk.

(Beküldte Ficsór Kálmán Egyekről.)

3. Szórejtvény.

nem fogoly **IV. Béla** I erőd **OS**

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

4. Szórejtvény.

K V $\frac{\text{telivér}}{\text{dar}}$ (on = á)

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényből.)

5. Pótlórejtvény.

— ár	— voda
— lma	— ul
— ák	— a
— cs	— rany
— árda	

(Beküldte ifj. Horváth Sándor Csökölyből.)

6. Szórejtvény.

nem hétkő/nap nem régi
szolgabírói hivatal (— ható)

(Beküldte ifj. Nagy Sándor Csomáról.)

7. Verses pontrejtvény.

H.l.v.l.g.s.s.l.a.o.a.é.s.a.a
L.t.a.e.é.k.d.e.r.z.á.v.l.n.

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostorról.)

8. Szórejtvény.

R A A
(e=a)

(Beküldte Makrai Simon Gadnárról.)

9. Számrejtvény.

19, 3, 2, 10	Férfi név.
17, 14, 9, 16	Nem új.
7, 1, 23, 20, 8, 15	Nem tisztaképü.
22, 6, 5, 11	Táplál.
13, 18, 4, 12, 21	Becéző férfinév.
1—23	Közmondás.

(Beküldte Szilágyi Gábor Biharderecskéről.)

10. Talány.

Melyik az a szám, amelyiknek harmadrésze és negyedrésze összeadva, harmincötöt eredményez?

(Beküldte Benke Tamás Csanádpalotáról.)

11. Szórejtvény.

S V K T I T I

(Beküldte László Lajos Decsről.)

12. Pontrejtvény.

E.y.t.r.é.t.s.t.s.g.e.é.e.i.n.é.e.e.

(Beküldte Szabó György Pécsvaradról.)

13. Számítási feladat.

Husz ember ment át a hidon és összesen husz krajcárt fizettek. A férfiak négy krajcárt, a nők fél krajcárt és a gyermekek egy-negyed krajcárt fejenként. Tessék kiszámítani, hány férfi, hány nő és hány gyermek ment át a hidon, hogy kikerüljön a husz ember és a husz krajcár?

(Beküldte Mónok Sándor Márokföldről.)

14. Szórejtvény.

Őz karika személyes névmás

(Beküldte Győrei Ferenc Csereszegtomajról.)

15. Pótlórejtvény.

— apor	— reg
— rok	— akares
— ut	— nek
— pa	— ő
— orok	— stb.

(Beküldte b. Kiss Lajos Biharderecskéről.)

16. Pontrejtvény.

A.i.m.m.g.e.e.s.n.h.l.s.d.o.n.p.a

(Beküldte Farkas Erzsébet Kiskundorozsmárvól.)

17. Szórejtvény.

H
—
O kalap (—k) I Balaton

(Beküldte Tóth Benedek Sándor Csanádapácáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 51-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 45-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: Barna kislány esitt, esitt, esitt. 2. Szórejtvény: Huszárfőveg. 3. Pótlórejtvény: Kéket nyílik az ibolya, nem sárgát. 4. Szórejtvény: Lekvárosfazék. 5. Szórejtvény: Koronát szerelemért. 6. Szórejtvény: Kárpátok. 7. Szórejtvény: Kiskomárom, Nagykomárom, be szép leány ez a három. 8. Szórejtvény: Fedák Sári. 9. Szórejtvény: Rezesbunda. 10. Szórejtvény: Levente. 11. Számrejtvény: Narancseliget. 12. Pontrejtvény: Hej de szép a magyar nóta, háromszáz esztendő óta. 13. Szórejtvény: Betűszámítan. 14. Pontrejtvény: Kápolna. 15. Szórejtvény: Fenegyerek. 16. Számrejtvény: Piros hajnal, fehér álom, zöld remény.

Helyesen megfejtették: Ifj. Cs. Nagy István, Farkas Ferenc, Martin Lajos, Kovács József, Kovács Máté, Gere Piroška, Szakály J. Kereza, Berecz István, ifj. Nagy Sándor, ifj. Nagy István, ifj. Horváth Sándor, Boa József, Péter Teruska, Cszmadia Dániel, Sz. Balázs Zoltán, Szoresik József, Karli Etelka, Nyaka Lajos, ifj. Porulyánszky György, Kovács Bálint, Naár Albert, Kapócs István, Fördös József, Vass Sándor, Guthy Margit, Ilés Ferenc, Kovács Lajos, Ficsór Kálmán, Kozári István, Szabényi Ilonka, Györe József, Jakabffy Mihály, Püski Gábor, Kovács János, Sebestény Kálmán, Bermann Tihamér, ifj. Cs. Nagy József, Skinta J. Ferenc, Niklai István, Bedő Zoltán Tibor, Clementis Zoltán.

Jutalomkönyvet nyertek: Györe József (Csertő), Jakabffy Mihály (Zalaszentjakab), Püski Gábor (Békés), Fördös József (Répcelak) és Karli Etus (Sóly).

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóhely. Gyermekekcsik és világhírű The Whitworth-**kerékpárok**, sülyesztős Central-Bobbin varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök,
Budapest, Teréz-körút 3n. sz.
Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(18. közlemény.)

4.

A susztermájszter gyors lépésekkel jött az utcán. Meglátszott rajta, hogy erősen sietett. Előtte csirizes kötény volt, amely minden lépésnél csattanva verődött a térdéhez, mintha mérges lett volna és rendes szokása szerint, valahányszor a ballábával lépett, horkantott egyet. Kezében pedig találmányát, az elmaradhatatlan lakatot cipelte. Drótra fűzött belőlük néhány példányt és állandóan magával cipelte őket, hogy alkalomadtán elmagyarázhassa azok mibenlétét.

Mikor meglátta az udvaron Szekereset és a menyecskét, nagy dirrel-durrall köszönt:

— Adjon Isten, szerencsés jónapot . . . Alászolgája Szekeres ur!

Szekeres, hogy a jövevény jövetele feletti nemtetszését palástolja, elővette a pipáját, tömni kezdte és közben csendesen visszaköszönt:

— Aggyon Isten!

A menyecske a suszter felé fordult:

— Hova siet a lakatokkal, májszter ur?

A suszter szaporán beszélt:

— Hallottam, hogy Szekeres ur itt van. Mondok, eljövök, megmutatom neki a találmányomat.

S a lakatokra mutatott.

A koma még nem tudta, hogy a májszter ujabban mivel foglalkozik, a lakatok láttára nagyot pislantott és megjegyezte:

— Hát maga lakatos? . . . Azt hittem, hogy suszter . . .

A suszter barátságosan horkantott:

— Ez is vagyok, hehehe, meg az is.

Mire a menyecske sok jelentőséggel megjegyezte:

— Ezeremster a májszter ur!

A koma laposat pislantott:

— Csak nem?

A suszter megértette a célzást, most már idegesen horkantott és ellegyintett maga előtt:

— A Kovácsné lelkem csak beszél.

És megmagyarázta, hogyan jött rá a lakatok szükségére:

— Ugy van az, hogy a mai világban igen sok a betörő. Gondoltam, hogy szerkesztek egy ujjajta lakatot, amelyik a házat megőrzi a betörőktől.

Feltartotta a lakatot és rájuk mutatott:

— Ehol van-e!

A menyecske a szemével a koma felé vágott:

— No, csak mutassa meg őket a komámuramnak! — mondta és bement a konyhába, mert nagyon unta a dolgot.

A suszter nem is kérte magát, alig, hogy a menyecske eltűnt, szaporán beszélt:

— Ennek a lakatnak az eszméletére akkor jöttem rá, mikor a Takács János csizmájába beleszalajtottam a diki-cset. Mondok örömben: megvan! . . . A bevágásról menten eszembe jutott, hogyan kell megcsinálni a lakat pócokját, hogy ki ne lehessen feszegetni. Hát mondok . . .

Most körülnézett s mikor látta, hogy Kovácsné véglegesen eltűnt, hirtelen megváltozott a hangja s a koma fölébe sugta:

— Nem a lakat végett jöttem én!

A koma ránézett:

— Hát miért?

A suszter az eltűnt menyecske után mutatott:

— Az asszony végett!

Leült a padra s egészen közel csuszott Szekereshez.

Kovácsné ismerte a susztermájsztert, tudta, hogy az nem a lakatok miatt jött. Azért tűnt el a konyhába, hogy a májszter szabadon beszélhessen. A konyhaablakból azonban hallott mindent és erősen figyelte minden mozdulatát.

A suszter a koma szemébe nézett:

— Hallottam, hogy a Kovácsné el akarja venni.

A koma nem tagadta:

— Olyan formán van.

A suszter meglegedetten kacsintott:

— Hát azért jöttem, hogy, izé . . . még idejében figyelmeztessen valamire. Ismerem Szekeres urat. Nem szeretném, ha rossz vásárt csinálna vele. Az asszonyt ismerni kell. Az asszony, meg a csizma sohase biztos. Akkor tudja meg az ember a mineműségét, ha már a nyakába akasztották.

A koma gyanusan nézett a sokbeszédű emberre:

— Nem jó az asszony?

A suszter felhuzta a vállát:

— Éppen az a baj, hogy nagyon is jó. Mindenkihez jó.

Feltartotta a mutatóját:

— De csak akkor, ha az a mindenki nadrágot visel, aztán bajusza van!

Kovácsné bent a konyhában megcsóválta a fejét.

A koma megmozdult:

— Ezt nem tudtam!

A suszter nagyon titokzatos lett:

— A minap este, hogy véletlenül erre jártam . . . Éppen holdvilág volt. Az árnyékban meg kit látok? . . . Hát a Kovácsné volt, meg a kollégám, a csizmadia.

Szekeres megszívta a pipáját:

— Mértéket vett?

A suszter szemé megvillant:

— Már próbáltak.

A koma nem szólt.

A suszter látva a hatást, bátrabban beszélt:

— Félrehozódtam. Mondok magamban, meglessem őket. Hát, alig hogy a kollégám elment, jött ám a kovács. Csak úgy verte a vasat a jobb kezével.

A koma megint megszívta a pipáját:

— Az is próbált?

A suszter gunyosan mosolygott:

— Hogy próbált-e?

Ellegyintett maga előtt:

— Csak azt látta volna! . . .

És gonosz indulattal beszélt:

— Próbál itt mindenki. A bognár, az asztalos, a kádár, a szabó. Az egész intelligencia!

Kovácsné ezt a nagy vádat már nem bírta el, előjött a konyhából és reszketve felkiáltott:

— De most már elég volt!

A suszter felugrott és ijedten nézett az előtöppant veszedelemre.

A menyecske arca lángolt:

— Kihallgattam a szavát, vén huncfut! Tudtam, hogy miattam jött ide. A lakat csak tessék-lássék volt.

A hangja pillanatról-pillanatra megerősödött:

— Hogy én a csizmadiával próbálok a holdvilágnál! Meg a kovácsal! Meg a bognárral! Meg a szabóval! Meg az egész intelligenciával! Hát ebből egyetlen szó sem igaz. Az én házamban tisztességes asszony lakik.

Megállt a májszter előtt és rákiáltott:

— Aki mást mer mondani, az bizonyítsa be!

A suszter zavartan védekezett:

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. I. Bisse: Tréfáiból párat már mai számunkban közöltünk. A leventenótát alkalomadtán közzétesszük. — **T. I. Bodvarákó:** Tréfáiból mai számunkban megtalál néhányat. Rejtvényeiből közlünk. — **K. M. Kápolna:** Pontrejtvénye helyett mást kérünk. A község neve nem oly általánosan ismert, hogy olvasóink rájönnek. — **M. S. Gádna:** A pótlórejtvénye jó. — **Ifj. N. S., Csoma:** Egy tréfáját közöltük. Az első rejtvénye egy kis javítással elcsuszlik. — **Ifj. N. I., Szendrő:** Válogatunk belőlük. Gratulálunk szorgalmához. — **Ifj. H. S., Csökölly:** Egy tréfáját közöltük. Pótlórejtvénye jó. — **Sz. B. Z., Dehrecen:** Ez is jó, csak a rejtvény tárgya nem közismert. — **Ifj. B. L., Jászberény:** Közlünk belőlük. — **Sz. J., Vállaj:** Pontrejtvénye egy kis javítással közölhető. Tudniillik, nem Kolozsvár felé, hanem felett. — **F. K., Egyek:** Sor kerül rájuk. — **Ifj. Cs. N. J., Kaposszentbenedek:** Amint megállapítottuk, a megfejtéseket elkéve küldötte be. Tessék szigorúan ügyelni a tiznapos terminus betartására. Rejtvénye jó. — **Sz. F., Bátmonostor:** Most nemrégiben megjelent ugyanez a Vasárnapban, mást kérünk. — **K. L., Kísújszállás:** Kérdésére a *Tandésodó* felel. Rejtvénye jó. — **Kozármislényi:** Jók. De az álnév mitsem használ. Sajnos, a sorrendet be kell tartanunk. — **H. L., Tapolca:** Örülünk, hogy állásfoglalásunkat Ön is helyesli. Részvétellel olvastuk kerüli sorait. — **M. V., Nemesvid:** Abban a formában, ahogy ezt Ön leírta, nem közölhetjük. — **A. P. K., Csanádapalota:** Verséit megkaptuk, ezek is, mint az előzők, megértettek arra, hogy közöljük. Biztos ígéretet mondani azonban nem tudunk, mert sok más olvasónk verse is közlésre vár. A V. P. verset jövő hónapban hozzuk. — **Á. Gy., Nyulhegy:** Még nem közölhető. Reméljük azonban, hogy nemokára kapunk jobbakat. — **M. M.:** Versel megütik a mértéket, de most még nem közölhetjük. Kérjük, hogy a közlés előtt küldjön be másformájú költeményeket is. — **K. E., Békés:** Megkaptuk, köszönet érte. Ha helyünk lesz, hamarosan sor kerül rá.

TRÉFÁK

Fegyverek.

Egy falusi suhanctársaságban „tanár ur“ jelzővel gúnyolják egyik társukat, aki szerényen csak ennyit felel:

— Igen, az ilyen szamarak társaságában, mint ti vagytok, lehetek éa tanár is.

(Beküldte *Mentes István Lentiszombathelyről.*)

Barátok egymás között.

— Mondd, még mindig völgenye vagy Adélnak?

— Már nem.

— No, hála Istennek, akkor most már megmondhatom neked, hogy senki sem értette, miért vetettél szemet arra a kiátlagatlan teremtségre?

— Hallod, ezt előbb is megmondhattad volna. Most már ugyanis a — férje vagyok . . .

(Beküldte *ifj. Matis István Bisséről.*)

Körhely ember tímódése.

— Még azt mondja az orvos, hogy vízfejem van! Ki hitte volna, hogy ezek a borkereskedők ilyen megbízhatatlanok?

A mai házasság.

— Micsoda, maga itt tölti az ünnepeket és a feleségét otthon hagyta?

— Hát miért ne legyen egyszer nekem is ünnepem?

Kaszárnyában.

— Te állat, hát már megint leestél a lóról?

— Órmester ur, hát a levegőben maradjak függve?

Borzasztó büntetés.

A suszterinas valamiért felfingerelte a mestert, mire dühösen rákiált:

— Megállj bitang, most ellátom a bajodat. Mars a konyhába, segíts az anyósomnak!

(Beküldte *Tóth István Bodvarákról.*)

KÖMÜVESEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államérvényes kömüves és ácsmesteri vizsgákra biztos sikerrel felkészüléssel mellett készíttünk elő már 25 óta fennálló magániskolánkban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408 98. Budapest, Tüzoltó-utca 45. szám.
Érdeklődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

Fiatal nő tlen
géplakatos

ki traktor és autózvezetésre jogosítvánnyal rendelkezik, urada omba vagy nagyobb gazdaságba

állásf keres.

Bendó Emán, Jászdózsa, Szolnok m.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 25-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza: tiszavidéki 77 kg-os 23.25—23.65, 78-as 23.50—23.85, 79-es 23.80—24.20, 80-as 24.10—24.35, felsőtiszai 77-es 23.70—23.00, 78-as 22.90—23.70, 79-es 23.15—23.40, 80-as 23.20—23.45, fejemegyei, bácskai és pestvidéki 77-es 21.75—22.00, 78-as 22.00—22.20, 79-es 22.25—22.45, 80-as 22.35—22.55, dunántúli 77-es 21.75—22.00, 78-as 22.00—22.20, 79-es 22.25—22.45, 80-as 22.35—22.55. — **Rozs:** pestvidéki 15.20—15.30, más 15.20—15.30. — **Söröpa:** 19.50—21.00, egyéb 17.50—19.00, takarmányárpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50. — **Köles:** 11.00—12.50. — **Zab:** elsőrendű 14.50—15.50, közép 13.50—14.00. — **Tengeri:** tiszai 14.10—14.25, dunántúli 13.85—14.00. — **Repe:** 53.00—54.00. — **Korpa:** 9.60—9.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.77—23.78, májusra 24.50—24.51. — **Rozs** márciusra 16.97—16.98. — **Tengeri** májusra 16.68—16.70 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 40—42, nullás 40—42, kettős főzőliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) **Lucernamag:** A kínálat a termelők részéről élenkebb, mint a múlt héten, viszont a vételkedv némileg mecsappant. **Löhéremag:** lanya, 36 kínálat mellett az árak kissé csökkentek. **Baltacim-magnak** jó kereslete van, de csak kevés áru kerül piacra. **Tavaszi búkköny:** Élénk forgalom mellett árat tartotta. **Muharmag:** lanya, é héten is nagyobb tételek kerültek piacra. — A **Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének** hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért Budapesten: **Löhére** 75—85, lucerna 140—175, fehérhere 120—140, nyulszapuka 50—60, baltacim 42—45, Viktória-borsó 22—28, Express-borsó 20—26, tavaszi búkköny 21—23, szőszösbúkköny 42—48, lenmag 48—52, kendermag 33—36, napraforgó, fehér 23—25, napraforgó, vegyes 20—21, mák 122—127, vöröses köles 11—12.50, fehér köles 22—26, vegyes köles 10.50—11, muharmag 18—20, fehér csillagfürt 12—14, mustármag, fehér 42—46, reepe 53—54 pengő.

Abrahtakarmánypiac. Árpakorpa 12, buzakonkoly 10.25—10.50, buzakorpa 10.00—10.25, buzakarmányliszt 13.00—13.25, cirok az állomáson 7.75—8, konkolydara 10.50—10.75, lenmagpogácsa 30—31, napraforgópogácsa 20.75—21, répaszelet, szárított 13.50—13.75, rozskonkoly 10.25—10.50, rozskorpa 10.25—10.50, rozstakarmányliszt 13, szójabab-pogácsaliszt 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagyban, métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 7—8, ősi rózsaburgonya 5—6, Ella burgonya 5 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 9. réti széna, másodrendű, ó 6.25—7.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6, mulharszéna 9.50—11.50, lucernaszéna 11.50, lucerna és szénakeverék 8, zabosbúkkönyszéna 8—9, alomszalma, elsőrendű 4.50, alomszalma, másodrendű 4 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.60—1.80, kivételesen 1.82, másodrendű 1.43—1.54 pengő kg-ként élősúlyban.

Juhvásár. Kg-ként élősúlyban kivérő és anyajuh 0.40 pengő.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.96—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—1, 1½—2 éves üszök 1—1.04, 1½—2 éves tinók 1—1.04, fiatal, friss fejőstehén 1.40—1.50 pengő kg-ként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökor, legjobb minőségű 106—120, közép 72—104, gyenge 52—70, bíka 104—112, kivételesen 120—122, közép 90—102, gyenge 66—88, legjobb minőségű tehén 96—116, közép 62—94, gyenge 40—60, növendékmarha 64—96, kicsontozni való 30—40 fillér kg-ként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 118—126, közép 126—138, nehéz 138—145 fillér kg-ként élőszuliban.

Gyapjú. Az árak a következők: homokos vagy gyengébb gyapjú 1.30—1.50, középminőségű fésűs- vagy szövetyapjú 1.50—1.60, jóminőségű szövetyapjú 1.80—2 pengő kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.05, marhabőr, tarka 1.15, borjubőr 2.10—2.20, juhőr 0.75—0.80 pengő kg-ként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—700, rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 220—340, fartó, hátszín, esontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjűhsz:** Felszeletelt comb 400—520, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—280 fillér kilogrammonként. — **Juh:** Juheomb 160—240, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—250, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—120, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, olvasztani való szalonna 180—220, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt 200—280, hajt 200—240, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 200—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—400, csirke 300—350, rucsa 200—800, lud 700—1600, pulyka 500—800 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—300, csirke 240—380, hizott rucsa 200—260, sovány 200—220, lud, hizott 200—260, sovány 200—220, pulyka, hizott 200—260, ludmáj 500—1000, ludzsír és hajt 240—450, ludaprólék 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—18, főzhetőjás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrbén, darabonként 400—650, fácán darabja 400—600, fogoly darabja 200—250, szarvascomb 300—400, gerinc 400—700, vaddisznógerinc 300, comb 300 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 500—600, csuka 200—300, ponty 200—300, káráz 140—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlőzött 16—20, joghurt 170, tejszín 340—360, aludtej 100, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 kg-os csomagolásban 500—680, főzhető 360—460, szedett vidéki vaj 340—440, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 460—600, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 60—120, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 60—120, szines 60—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 10—24, sárgarépa zöldjével csomója 4—16, petrezselyem kilogrammja 14—30, petrezselyem zöldjével csomója 4—18, zeller, újdonság, zöldjével darabja 4—8, zeller kilogrammja 30—40, kalarabé zöldjével darabja 4—8, őszifajta kalarabé 16—20, karfiol kilogrammja 40—80, makói vöröshagyma 10—14, közönséges vöröshagyma 8—14, zöldfokhagyma 100—160, cékla 14—30, savanyított káposzta 30—40, hazai fejeskáposzta 8—16, kelkáposzta 14—26, kelbimbó 80—120, tormá 60—200, vöröskáposzta 16—32, burgonya, Ella 8—12, közönséges 7—10, kifli 16—26, tömör csiperkegomba 200—440, szegfűgomba 200—300, szárított gomba

160—200, fekete retek kg. 16—26, hónaposretek csomója 10—14, vizes 50—70, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—4, fölteni való 2—10, gyasvanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, főzöttök 14—24, gyasvanyított zöldpaprika 100—160, zöld vajbáb 100—180, hüvelyes lútl 30—40, kifejtett báb 100—140, zöld vajbáb 100—180, hüvelyes zöldborsó 100—140, sóská 30—70, tisztított paraj 28—40, gyökéres 20—30, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlama 60—120, közönséges 38—80, bírsalma 30—90, nemes fajkorte 70—160, közönséges 36—80, hazai aszaltszilva 80—120, szilvaiz 140—160, gyümölcsiz 160—320, csipkeiz 70—90, naspolya 50—100, afonya 80—120, csemegeszőlő 80—180, kevertszőlő 60—100, közönséges 40—60, borszőlő 36—50, keményhéjú dió 100—200, dióbél 480—640, mogyoró, héjazott 420—540, héjazott mandula 600—800, gesztenye 50—80 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziiszapann. Édes nemespaprika: Édes nemespaprika 600—800, félédes, gulyás 500—600, rózsapaprika 380—560, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi szinzipapann 140—160, közönséges háziiszapann 90—130 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika kg-ként 2.85—3.10, félédes paprika kg-ként 2.20—2.50, rózsapaprika kg-ként 1.80—2.10, másodikrendű paprika kg-ként 0.80—1.20, harmadrendű kg-ként 0.30—0.50 pengő. — **Kalocsán:** Édes nemespaprika kg-ként 2.60—2.80, rózsapaprika kg-ként 1.60—1.70, másodrendű paprika kg-ként 1—1.40, harmadrendű paprika kg-ként 0.50—0.80 pengő.

Borpiac. A borpiac változatlanul szilárd. Külföldre, főleg Ausztriába állandóan szállítanak zöld-fehér, de csak jobb minőségű bort. Zöldfehér urasági borokért 1 Malligandfokueért 26—30 pengőt, 12 Malligandfokueért 32—36 pengőt, magasbók foku, különösen jó árúért 40—50 pengőt fizetnek. Kistermelői kadavka árúért hektoliter és Malligandfokueként 1.70—2.40 pengőt fizetnek minőség szerint.

Szesz és szeszszitalok. A kereslet élénkebb és a forgalom az előző évnek e hónapjával szemben valamivel gyérebb. Az összes szeszszektoriárkban az árak a nagybani üzletben változatlanul jegyeznek. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszben volt forgalom a legutóbb közötti árakon. **Gyümölcspálinkák.** Gyümölcspálinkafélékben törköly és szilviorium iránt volt nagyobb érdeklődés, főleg olaszuro minőségű áru iránt, amely a legutóbb jegyzett árban kelt el. **Borpiac** 4.30—4.40 pengőig jegyeztetik a termelő állomáson, plusz 2 százalék forgalmi adó.

Fapiac. A hosszantartó üzletlenség és a fokozódó kínálat az építési célokra szolgáló alacsonyabbrendű választékoknál az áraknak 8—10 méterenként 1—2 pengővel való csökkenését eredményezte, míg a jobb leucanyag ára változatlan. — **Tűzfűtés** az üzletlenség kioldója, a belföldi száraz bükkszába ára a vagon feladólómásán 227—260 pengő között mozog, míg importja 245—280 pengő a magyar határon. — **Keményítő** feltűnően gyenge a kereslet, az árak nyomottak. — **Faszénben** a forgalom normális, retortafaszén magyar határállomásról 900—920 pengő 10.000 kg-ként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november 25-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** angol font 27.75 (27.90), dollár 5.68 (5.70), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11). — **Egy pengőnél kevesebé kerül:** cseh korona 16.85 (16.95), szerb dinár 9.95 (10.07), francia frank 22.40 (22.70), lengyel zloty 63.85 (67.15), oláh lei 3.37 (3.41), olasz lira 29.70 (30), osztrák schilling 80.65 (80.45) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 23 (23.30), ezüst egykoronás 0.37 (0.38), forintos 1.01 (1.02), ötkoronás 1.98 (2.02) pengő. Szinarany kilogrammja 3800 (3820), szinezüst kilogrammja 94 (94) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADÓ: AZ ÚJ BÁRÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL” svájbogarat, csótányt, rusznit, hangyát, „Russin” irt gyökeresen! Más állat, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.

ORVOSI RENDELŐ
vér- és nemibetegség részére. Ezüstsalvarsan-oltás.
VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókussai szemben).
Rendelés egész nap.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉ
legelőnyösebben a „HANGYA”
vidéki szövetezeteiben szerezhethi be
★
Tartalékpenzék legelőnyösebben mint árulólóg v. központnál
folyószámla- HANGYA gyűmölcsöz-
betétek a betétek !

Ékék, ekealkatrészek,
boronák, kapálókékák, fűkaszalók
marokrakó és kerekítő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, repavágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzám a
„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.
Gyűjtünk előfizetőket a VASÁRNAP számára.